

DOO VODOVOD I KANALIZACIJA BAR

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2019.GODINU

Bar, maj 2020.godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA	4
2.1. VODOVODNI SISTEM	4
2.2. KANALIZACIONI SISTEM.....	10
3. ORGANIZACIONA ŠEMA PREDUZEĆA	13
4. TEHNIČKI SEKTOR	17
4.1 POSLOVNA JEDINICA VODOVOD	17
4.2 POSLOVNA JEDINICA KANALIZACIJA	21
4.3 POSLOVNA JEDINICA RAZVOJ	23
4.4 POGON CRPNE STANICE I POSTROJENJA	25
4.5. RADNA JEDINICA RADIONICA I MAGACIN	30
4.6. RADNA JEDINICA UNUTRAŠNJA SLUŽBA ZAŠTITE	30
5. KOMERCIJALNI SEKTOR	31
6. IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2019.GODINU	40

1. UVOD

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar osnovano je Odlukom o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Bar („Sl.list CG-opštinski propisi“, br.10/16).

Djelatnosti Društva definisane su Statutom i odnose se na zahvatanje i distribuciju vode svim korisnicima na području Opštine Bar gdje postoje vodovodne instalacije kao i odvođenje upotrijebljenih i atmosferskih voda u skladu sa stepenom izgrađenosti.

Društvo upravlja sa najsloženijim vodovodnim sistemom u Crnoj Gori s jedne strane, a sa druge strane sa dosta dotrajalim kapacitetima vodovodne mreže zbog čega je tokom godine sve više intervencija na otklanjanju kvarova na vodovodnoj, a takođe i na kanalizacionoj mreži.

Ono što, i ovom prilikom, treba naglasiti jeste činjenica da je vodovodna mreža u prigradskim naseljima građena neplanski i stihijski i da nije prilagođena potrebama njihovih stanovnika. Takođe, razvoj kanalizacionog sistema, osim u najužim gradskim područjima, ni približno nije pratio širenje vodovodne mreže.

2. OPIS POSTOJEĆEG SISTEMA

2.1. VODOVODNI SISTEM

Složenost barskog vodovodnog sistema je posljedica razuđenosti područja kao i poznate disproporcije u potražnji vode tokom godine. Funkcioniše u dva izražena režima rada – zimskom i ljetnjem. U toku zimskog režima rada potrebu u vodi u vodovodnom sistemu pokrivaju izvori u priobalnom dijelu barske opštine: Zaljevo, Kajnak, Brca, Sustaš, Vrteljak, Glava od vode-Turčini i Vrelo-Čanj. Izdašnost navedenih izvorišta u tom periodu daleko prevazilazi potrebe potrošača u vodovodnom sistemu.

U ljetnjem periodu, zbog velikog smanjenja izdašnosti izvorišta u primorskom dijelu opštine i povećanog broja potrošača, a samim tim i potreba u vodi, u vodovodni sistem uključuju se dodatne količine iz izvorišta u zaleđu: Veljeg oka i Orahovog Polja, a od jula i značajnije količine vode iz regionalnog vodovoda (od 75l/s - 110l/s).

Poseban segment vodovodnog sistema Bara čini vodovod Virpazara kapaciteta 15 l/s.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata, 17 crpnih stanica na izvorištima ukupno instalisane snage 931 kW; 13 prepumpnih stanica za višojie zone vodosnabdijevanja ukupno instalisane snage 387 kW; 12 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 6923 m³, distributivna mreža profila 50 do 500 mm dužine oko 472 km.

Osnovni problemi sistema ogledaju se u zastarjelosti distributivne mreže kao i njenom neadekvatnom razvoju i formiranju prema visinskim zonama, nedostatku rezervoarskog prostora, gubicima u sistemu (tehničkim i administrativnim) i djelimičnoj zastarjelosti opreme.

2.1.1. IZVORIŠTA

Izvorište „Zaljevo“ kaptirano je 1963.godine. Prosječna godišnja izdašnost se kreće između 30–50 l/s, a minimalna je oko 17 l/s. Ovo izvorište je u kontinualnom radu cijele godine, a obezbijedeno je i automatsko hlorisanje vode.

Izvorište „Kajnak“ je najvećeg kapaciteta u sklopu barskog vodovodnog sistema. Minimalna izdašnost ovog izvora kreće se oko 55,0 l/s.

Sa ovog izvorišta voda se transportuje do prekidne komore "Kurilo", preko čeličnog cjevovoda DN400mm, odakle se dalje transportuje do I visinske zone distributivne mreže.

Treba napomenuti da se dio vode sa ovog izvorišta, oko 10 l/s, potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ cjevovodom DCI Ø150mm.

Pogled na objekte iznad kaptaze "Kajnak"

Izvorište "Glava od vode" je jako skromnog kapaciteta. Iz njega se snabdijeva vodom dio Starog Bara, odnosno naselja Brbot, Gretva i Pijaca. Za trajno rješenje problema vodosnabdjevanja Starog Bara, u sklopu tzv. interventnih mjera I, izvršeno je kaptiranje i privođenje namjeni izvorišta **"Vrteljak"** iznad Starog Bara. Ono se nalazi u koritu vodotoka Rikavac, kraka koji nastaje od izvora Lektion i Lizalo. Vode sa oba izvorišta se sabiraju u rezervoar „Spile“. Na rezervoaru je obezbijeđeno automatsko hlorisanje vode.

Kaptaža "Vrteljak"

Rezervoar "Spile"

Izvor "Sustaš" je solidno kaptiran. Izvor je minimalne izdašnosti oko 2-3 l/s. Prosječna godišnja izdašnost je oko 25-30 l/s pa obzirom na visoku kotu isticanja, 220 m.n.m., vrlo je interesantan za pokrivanje visokih zona potrošnje.

Kaptaža "Sustaš"

Izvorište "Brca" je minimalne izdašnosti oko 60 l/s, a iz njega se snabdijeva vodom područje Sutomora i dio Bara (Zeleni pojas i Gornji Šušanj). Na izvorištu „Brca“ postavljena su četiri pumpna agregata sa zajedničkim potisnim vodom na kojem se vrši i automatsko hlorisanje.

Sa izvorišta „Brca“ izvedena su tri glavna potisna cjevovoda pomoću kojih se voda potiskuje ka odgovarajućim pravcima barskog vodovodnog sistema:

- cjevovod PS "Brca" – R "Golo brdo" AC DN 200mm, kojim se voda potiskuje ka rezervoaru "Golo brdo",
- čelični cjevovod Brca – Čanj DN 250mm (u funkciji je trenutno samo dionica do HS Haj Nehaj jer su potrebe za vodom Čanja riješene sa lokalnih izvorišta),
- cjevovod Brca – Bar prečnika DN 300mm.

Kaptaža "Brca"

Izvorišta "Orahovo Polje" i "Velje Oko" predstavljaju primarna izvorišta barskog vodovodnog sistema u toku ljetnjeg perioda.

Objekat B7-Orahovo polje

Izvorište "Velje oko"

Izvorište "Vrelo" u Čanju je lokalnog karaktera. Sa njega se snabdijevaju vodom potrošači u oblastima Čanj I (preovladavaju hotelski kapaciteti) i Čanj II. Minimalna izdašnost izvora je oko 7 l/s, dok je srednja godišnja oko 25 l/s. Kota isticanja je oko 20,0 m.n.m. pa se voda do potrošača doprema preko crpne stanice rezervoara (sa tri pumpna agregata) i potisnog cjevovoda PEHD DN 180 mm, odnosno distributivnog rezervoara I zone „Čanj“.

Može se reći da u sklopu vodovodnog sistema Bara vodovodni sistem Čanja egzistira kao posebna cjelina.

PS Čanj

Objekat iznad kaptaze Čanj

2.1.2. DISTRUBUTIVNA MREŽA

U prošlosti, razvoj distributivne mreže, uglavnom, nije pratio razvoj naselja, pa je, u dijelu prigradskih naselja, neadekvatno razvijena. Njen položaj je, dijelom, van saobraćajnica u kojima bi, po pravilu, trebala biti, dok je u nekim slučajevima i ispod objekata. Ako tome dodamo da je izvedena od neadekvatnih profila raznovrsnog materijala i prosječne starosti 30 do 35 godina može se konstatovati da se radi o zastarjeloj i neadekvatnoj distributivnoj mreži. Imamo li ovo u vidu, kao i činjenicu da mreža nije zonirana po visinskom položaju potrošača, moramo biti svjesni neophodnosti velikih finansijskih ulaganja u sređivanju stanja i dovođenju distributivne mreže u stanje definisano Generalnim rješenjem razvoja vodovodnog sistema Bara.

Dužina mreže cijelokupnog vodovodnog sistema Bara iznosi oko 468 km na kojoj postoji 812 šahti.

2.1.3. DISTRIBUTIVNI REZERVOARI

U vodovodnom sistemu Bara u funkciji su sljedeći rezervoari:

- "Čanj", zapremine 700 m³ na koti 81,0 m.n.m.
- "Golo brdo", zapremine 1.000 m³ na koti 81,0 m.n.m.
- "Marovići", zapremine 300 m³ na koti 110,0 m.n.m.
- "Spile", zapremine 100 m³ na koti 190,0 m.n.m.
- "Stari Bar", zapremine 150 m³ na koti 110,0 m.n.m.
- „Zaljevo 1“, zapremine 500 m³ na koti 66,0 m.n.m.
- "Šušanj", zapremine 2.400m³ na koti 66,0 m.n.m.
- "Šušanj 2", zapremine 1.200m³ na koti 127,0 m.n.m.
- "Gretva", zapremine 23 m³ na koti 185,0 m.n.m.
- "Humac", zapremine 500 m³ na koti 65,0 m.n.m. u sklopu Virpazarskog sistema
- "Boljevići", zapremine 50 m³ na koti 68,0 m.n.m.

Ukupna korisna zapremina rezervoara iznosi 6.923 m³. Analizom rezervoarskog prostora, u okviru Generalnog rješenja, je konstatovano da je jedan od osnovnih problem barskog vodovodnog sistema nedostatak rezervoarskog prostora.

2.1.4. CRPNE STANICE

Osnovne crpne stanice u vodovodnom sistemu su na izvorištima:

- „Orahovo Polje“ (B4, B5, B6, B7, B8) kapaciteta 5 x 30l/s i (B9, B10 i B11) kapaciteta 3 x 20 l/s;
- „Velje Oko“ (bunari B1 i B2) kapaciteta 2 x 35 l/s;
- „Brca“ kapaciteta 4 x 35 l/s;
- Prepumpna stanica „Sutomore“ koja vodu iz izvorišta „Orahovo Polje“ i „Velje Oko“ prepumpava u pravcu Bara, Sutomora i Čanja. Za pravac Bara i Sutomora instalirani kapacitet pumpi je 4 x 50 l/s za pravac Čanja 2 x 22,5 l/s.

Osim navedenih, postoji niz manjih crpnih stanica na izvorištima i mreži koje pumpaju vodu u visočije zone potrošnje i to:

- „Stari Bar“ kapaciteta 7 l/s koja vodu iz rezervoara „Stari Bar“ potiskuje za potrebe naselja Gretva;
- „Kajnak“ kapaciteta 10 l/s koja vodu iz kaptaže „Kajnak“ potiskuje u rezervoar „Stari Bar“ za potrebe naselja Podgrad, Pijaca, Gretva i Bolnicu;
- „Baukovo“ kapaciteta oko 10 l/s koje kao hidroforsko postrojenje iz cjevovoda Kajnak – Kurilo snabdijeva vodom istoimeno naselje;
- Prepumpne stanice „Ahmetov brijeg“, „Ilino“, „Šušanj“, „Ratac“, „Rutke“, „Sutomore II“, „Suvi potok“, „Čanj II“, „Marovići“ kapaciteta 2 x 5 l/s koje zahvataju vodu iz distributivne mreže i pokrivaju potrošnju istoimenih naselja;
- „Haj-Nehaj“ kapaciteta oko 10 l/s za snabdijevanje istoimenog naselja;
- „Zagrađe“ kapaciteta oko 10 l/s za snabdijevanje istoimenog naselja;
- „Vrelo“ u Čanju kapaciteta 3 x 7,5 l/s za snabdijevanje Čanja I i Čanja II.
- Bunar B1 i B2 u Čanju, kapaciteta 4 i 7 l/s, za potrebe vodosnabdijevanja Čanja.

Ukupna instalisana snaga svih crpnih stanica iznosi preko 1400 kW.

2.2. KANALIZACIONI SISTEM

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama: razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizacioni sistem Bara čine četiri nezavisna sistema: Bar, Sutomore, Čanj i Virpazar.

Pokrivenost prostora sa kanalizacionom mrežom je oko 56%. Kanalizacioni sistem čini oko 86,03 km cjevovoda, od kojih 82,63 km spada u gravitacione sabirnike, dok se 3,4 km odnosi na potisne cjevovode. Najveći dio mreže je malih prečnika (27,4% mreže je manjih prečnika od $\varnothing$ 200, od $\varnothing$ 200 – 300 je 15,6%, dok je samo 8,1% većeg prečnika $\varnothing$ 400 – 600). Cjevovodi su u najvećem dijelu izrađeni od sljedećih materijala: PP, PEHD, GRP, AC i PVC.

Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s, čija instalisana snaga iznosi 302 kw i četiri manje crpne stanice u Virpazaru kapaciteta 5-10 l/s, ukupno instalisane snage 20 kw. Na kanalizacionim sistemima Bara, Sutomora i Čanja, izgrađena su tri podmorska ispusta, dužine 345 m, 1040 m i 1502 m.

Izvršenom rekonstrukcijom kanalizacionog sistema u zoni zahvata DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije čime je postignuta zadovoljavajuća funkcionalna sposobnost ovog sistema. Ova investicija je primjer za dalji razvoj kanalizacione mreže na području grada i prigradskih naselja.

2.2.1. OPIS SISTEMA KANALIZACIJE

A) SISTEM FEKALNE KANALIZACIJE

2.2.1.1. SISTEM ČANJA

Kanalizacioni sistem Čanja čini kanalizaciona mreža u zoni Čanj I i Čanj II, obalni kolektor, crpna stanica i podmorski ispust.

2.2.1.2. SISTEM SUTOMORA

Ovaj kanalizacioni sistem čini glavni obalni kolektor Inex – C.S. „Botun“, crpna stanica „Botun“, gravitacioni kolektor kroz Golo brdo i kanalizaciona mreža u naseljima Brca, Šaren Sad, Pobrđe i kanalizacija u naselju Mirošica I.

2.2.1.3. SISTEM BARA

Ovaj sistem je veoma razućen i složen i čine ga nekoliko primarnih kolektora, kanalizaciona mreža, prepumpna stanica „Topolica“, glavna crpna stanica „Volujica“ i podmorski ispust.

Kanalizaciona mreža izvedena je i u centralnom dijelu Starog Bara, naselju Podgrad, kao i u prigradskim naseljima Šušanj i Žukotrlica. U ostalim djelovima individualnih naselja nema kanalizacione mreže, već se odstranjivanje ispuštenih voda vrši putem septičkih jama koje u najvećem broju nijesu propisno izgrađene.

FPS Topolica

FPS Volujica

2.2.1.4. SISTEM VIRPAZARA

Kanalizacioni sistem Virpazar izgrađen je i stavljen u funkciju krajem 2003 godine, a finansiran je od strane Evropske agencije za rekonstrukciju i razvoj, JP „ViK” i Opštine Bar.

Sistem čini kanalizaciona mreža dužine 3,2 km, četiri fekalne crpne stanice instalisane snage 20,4 KW i uređaj za biološko prečišćavanje otpadnih voda kapaciteta 1000 EJ.

B) SISTEM ATMOSFERSKE KANALIZACIJE

Atmosferska kanalizacija služi za odvođenje atmosferskih voda sa trgova, ulica, trotoara, dvorišta, stambenih i drugih objekata.

Rekonstrukcijom hidrotehničkih instalacija na području DUP-a Topolica I, izvršeno je razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije u dva nezavisna - separata sistema. Ovim radovima stvoreni su uslovi da ne dolazi do zagušenja fekalne kanalizacije i dobijen je pozdan sistem atmosferske kanalizacije.

Pored Topolice I atmosferska kanalizacija izgrađena je i na područjima: Topolica II, Topolica-Bjeliši, Stara raskrsnica – Željeznička stanica, Ilino, Sutomore (ulica Save Kovačevića do Botuna i Suvog potoka, Željezničke zgrade – Suvi potok), Čanj I i obalom od Čanja I do Čanja II.

Ukupna dužina sistema atmosferske kanalizacije je oko 30 km. Profili cjevovoda su od 100-200 mm 37%, od 250-400 mm 42% i od 456-1000 mm 21%.

3. ORGANIZACIONA ŠEMA PREDUZEĆA

Za obavljanje zakonske djelatnosti DOO "Vodovod i kanalizacija"- Bar uspostavilo je adekvatnu organizacionu šemu koju, u osnovi, čine tri sektora:

- ❖ Tehnički sektor
- ❖ Komercijalni sektor
- ❖ Finansijski sektor

Svaki sektor ima niže organizaciono ustrojstvo u vidu poslovnih jedinica, pogona, radnih jedinica, službi i odeljenja. U tom smislu svaka organizaciona jedinica ima jasno definisana zaduženja u održavanju i upravljanju vodovodnog i kanizacionog sistema Bara.

Tehnički sektor čine:

- ❖ Poslovna jedinica Vodovod:
  - Radna jedinica za distribuciju vode Bar
  - Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
  - Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar
  - Radna jedinica građevinski radovi
- ❖ Poslovna jedinica kanalizacija:
  - Radna jedinica za odvođenje i prečišćavanje ispuštenih i atmosferskih voda
- ❖ Poslovna jedinica razvoj:
  - Služba za razvoj, projektovanje i investicije
  - Služba za mjerenje, kontrolu i detekciju
- ❖ Pogon crpne stanice i postrojenja
- ❖ Radna jedinica radionica i magacin
- ❖ Unutrašnja služba zaštite

Komercijalni sektor čine:

- ❖ Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu:
  - Odeljenje za očitavanje mjernih instrumenata
  - Odeljenje za isključenje
- ❖ Služba za prinudnu naplatu
- ❖ Služba informacionih tehnologija

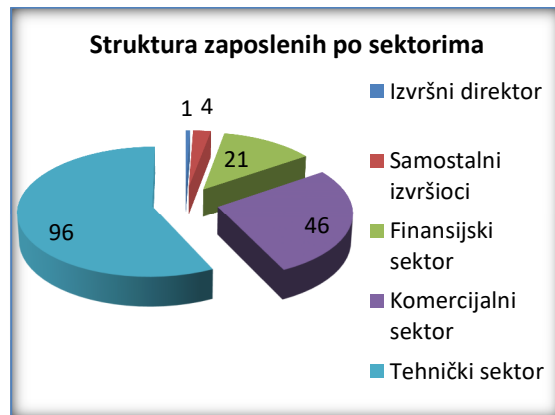
Finansijski sektor čine:

- ❖ Služba za finansijsko – računovodstvene poslove
  - Odeljenje za finansije
  - Odeljenje za knjigovodstvo
  - Odeljenje za plan, analizu i statistiku
- ❖ Služba nabavke
- ❖ Služba administracije

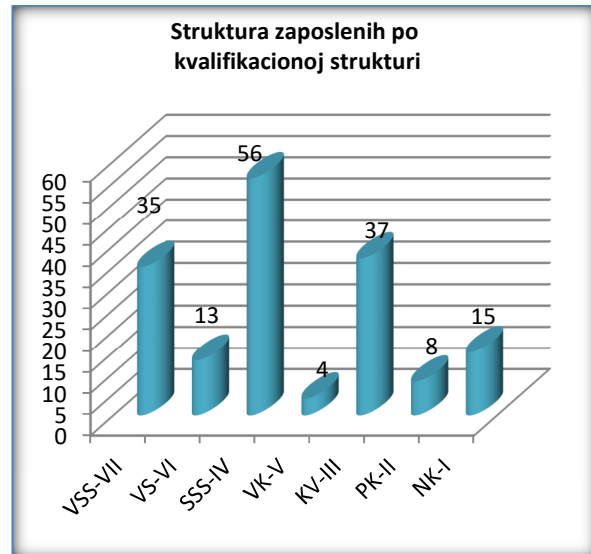
U DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je na 31.12.2019.godine bilo zaposleno 168 radnika na neodređeno vrijeme.

- Analiza strukture zaposlenih

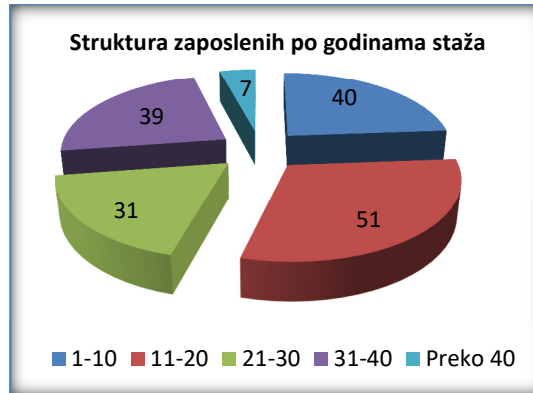
Broj zaposlenih po sektorima			
R.b	Sektor	Broj	Učešće
1	Izvršni direktor	1	0,60%
2	Samostalni izvršioци	4	2,38%
3	Finansijski sektor	21	12,50%
4	Komercijalni sektor	46	27,38%
5	Tehnički sektor	96	57,14%
Ukupno		168	100%

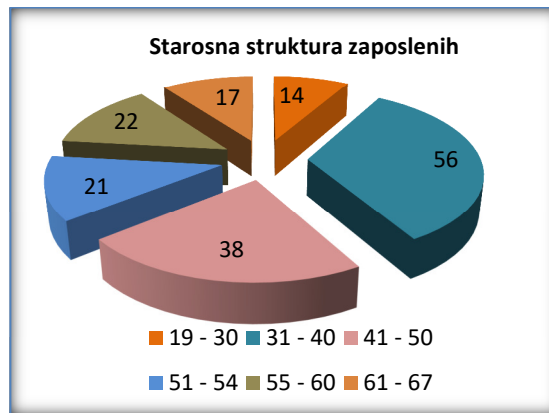
Broj zaposlenih po kvalifikacionoj strukturi			
R.b	Stepen str.spreme	Broj	Učešće
1	VSS-VII	35	20,83%
2	VS-VI	13	7,74%
3	SSS-IV	56	33,33%
4	VK-V	4	2,38%
5	KV-III	37	22,02%
6	PK-II	8	4,76%
7	NK-I	15	8,93%
Ukupno		168	100,00%

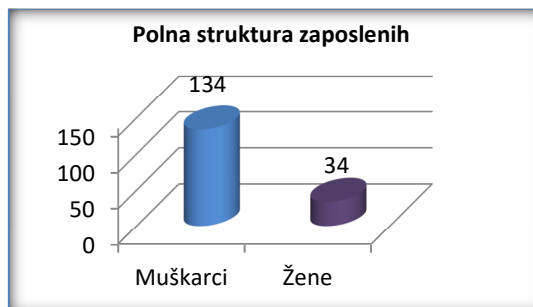
Broj zaposlenih po godinama staža			
R.b	Godine staža	Broj	Učešće
1	1-10	40	23,81%
2	11-20	51	30,36%
3	21-30	31	18,45%
4	31-40	39	23,21%
5	Preko 40	7	4,17%
Ukupno		168	100,00%

Broj zaposlenih po starosnoj strukturi			
R.b	Godine života	Broj	Učešće
1	19 - 30	14	8,33%
2	31 - 40	56	33,33%
3	41 - 50	38	22,62%
4	51 - 54	21	12,50%
5	55 - 60	22	13,10%
6	61 - 67	17	10,12%
Ukupno		168	100,00%

Broj zaposlenih prema polnoj strukturi			
R.b	Pol	Broj	Učešće
1	Muškarci	134	79,76%
2	Žene	34	20,24%
Ukupno		168	100,00%

U toku 2019.godine Odbor direktora DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar održao je 11 sjednica sa 33 tačaka dnevnog reda.

Najznačajnije tačke dnevnog reda su bile:

- 1.Odluka o izmjenama Statuta DOO"ViK"Bar.
- 2.Odluka o razrješenju Izvršnog direktora DOO "ViK"Bar.
- 3.Odluka o imenovanju VD Izvršnog direktoraDOO"ViK"Bar.
- 4.Odluka o raspisivanju konkursa za izbor Izvršnog direktora DOO"ViK"Bar.
- 5.Odluka o usvajanju Izvještaja o popisu na dan 31.12.2018.
- 6.Izvještaj o radu DOO"ViK"Bar.
- 7.Odluka o izboru Izvršnog direktora DOO"ViK"Bar.
- 8.Anex br.1Kolektivnog ugovora DOO"ViK"Bar.
- 9.Zaključak u vezi isplata otpremnina.
- 10.Vansudsko poravnanje sa Regionalnim vodovodom.
- 11.Informacija o potraživanjima iz predhodnih godina.
- 12.Odluka o utvrđivanju Prijedloga Programa rada za 2020.godinu DOO"ViK"Bar.
- 13.Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki DOO"ViK"Bar.

4. TEHNIČKI SEKTOR

4.1 POSLOVNA JEDINICA VODOVOD

Ovu poslovnu jedinicu čine:

- Radna jedinica za distribuciju vode Bar
- Radna jedinica za distribuciju vode Sutomore
- Radna jedinica za distribuciju vode Virpazar

Obaveze P.J.Vodovod su:

- ❖ sanacija kvarova na vodovodnoj mreži sve do mjernog mjesta potrošača,
- ❖ zamjena pojedinih dionica distributivne mreže,
- ❖ zamjena dotrajalih i oštećenih elemenata hidromašinske opreme u distributivnom sistemu,
- ❖ stalno praćenje kvaliteta vode,
- ❖ planiranje i sprovođenje planske potrošnje vode i restrikcija u pojedinim zonama kada je to neophodno,
- ❖ izrada vodovodnih priključaka za objekte koji ispunjavaju sve neophodne uslove,
- ❖ isključenja neregistrovanih objekata sa vodovodne mreže
- ❖ druge srodne obaveze.

U toku 2019. godine izvedeni su sledeći radovi:

- ❖ Rekonstrukcija cca 95m dovodnog cjevovoda za pumpnu stanicu "Zagrađe". Radovi su izvedeni zbog kvara ispod potpornih zidova u privatnom vlasništvu do objekta pumpne stanice. Na terenu je konstatovano kao najbolje tehničko rješenje isključenje dovodnog cjevovoda koji se nalazi u privatnom posjedu i polaganje novog cjevovoda u javnoj površini. Radovi su bili hitni s obzirom da je ova pumpna stanica snabdijeva veliki broj potrošača.
- ❖ Rekonstrukcija vodovodne mreže u dužini cca 220m sa priključcima u ulici Vojvode Maša Vrbice u naselju Ahmetov Brijeg. Vodovodnu mrežu ovog dijela naselja su finansirali mještani. Tada je položeno više vodovodnih cijevi manjeg profila ne poštujući tehničke propise. Zbog čestih kvarova bilo je neophodno zamijeniti sve pomenute cijevi sa jednom većeg profila.

- ❖ Rekonstrukcija cca 150m vodovodne mreže sa priključcima u Marovičkoj ulici u naselju Gornji Marovići. Radovi su izvedeni zbog oštećenja dotrajale vodovodne cijevi ispod privatnih objekata. Zbog stanja vodovodne mreže ona je isključena i izvedena je nova. Izmješteno je 11 kućnih priključaka.
- ❖ Rekonstrukcija cca 180m vodovodne mreže sa priključcima u ulici Šetalište Kralja Nikole. Položena je cijev PEHD Ø6/4" za potrebe izdavanja vodovodnih priključaka za sve privremene objekte čiji su vlasnici regulisali propisane obaveze. Dotrajala vodovodna cijev Ø1" je isključena.
- ❖ Rekonstrukciji cca 120m vodovodne mreže sa svim kućnim priključcima u naselju Ilino ispod pruge. Nakon polaganja vodovodne cijevi PEHD Ø2" i izmještanja 11 kućnih priključaka isključiće se dotrajala vodovodna cijev koja prolazi kroz privatne posjede.
- ❖ Rekonstrukcija kućnog priključka u dužini cca 20m u ulici Anta Đedovića. Isključena je dotrajala PC Ø1" i zamijenjena sa PEHD Ø1" za dva stambena objekta. Radove je bilo neophodno izvesti zbog čestih kvarova i izlivanja vode u krugu trafostanice.
- ❖ Rekonstrukcija cca 200m vodovodne mreže i izmještanje 9 kućnih priključaka u ulici Crvenih košulja u naselju Stari Bar. Radovi su izvedeni zbog čestih kvarova na dotrajaloj PC Ø2" i izlivanja vode na asfaltnoj površini ispred Opšte bolnice "Blažo Orlandić" u Starom Baru. Stara cijev je zamijenjena sa PEHD Ø2".
- ❖ Položeno je cca 300m cijevi PEHD Ø63mm pored magistralnog puta u naselju Donje Zaljevo. Radovi su izvedeni prilikom izgradnje cjevovoda DCI DN250mm od rezervoara "Zaljevo" ka naselju Polje. Ova cijev će služiti za izmještanje svih kućnih priključaka za objekte koji se nalaze u prvoj visinskoj zoni.
- ❖ Izmješteno je i zamijenjeno cca 60m cjevovoda AC DN200mm sa PEHD DN200mm kod benzinske pumpe "Kalamper" u naselju Virpazar. Ovim cjevovodom se sa rezervoara "Humac" vodosnabdijeva naselje Virpazar.
- ❖ Izmješten je dio kućnih priključaka (cca 12) na novoizgrađeni cjevovod DCI DN200mm u ulici Nikole R Lekića. Cjevovod je izgrađen u sklopu Faze III, mjera poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju. Nakon završetka radova na izmještanju priključaka stvoriće se uslovi za isključenje dva dotrajala cjevovoda u istoj ulici, PVC DN100mm i AC DN150mm.

- ❖ Izmješteni su svi priključci na novoizgrađenu vodovodnu mrežu u ulici Rista Lekića, Borskoj ulici, Požarevačkoj ulici, Makedonskoj ulici i Bulevaru Revolucije. Svi dotrajali cjevovodi su isključeni sa mreže (PVC DN200 u Makedonskoj ulici i ulici Rista Lekića, PVC DN100 u Požarevačkoj ulici, Borskoj ulici i Bulevaru Revolucije). Radovi su izvedeni u sklopu Faze III, mjera poboljšanja vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju.
- ❖ Izmještena su četiri kućna priključka u Tršanjskoj ulici oštećena prilikom čišćenja otvorenog kanala za odvod atmosferskih voda.
- ❖ Izmješten je dio dio trase cjevovoda LG DN100mm i dva kućna priključka u privatnom posjedu u Burtaiškoj ulici. Hitni radovi su izvedeni zbog nemogućnosti popravke sobzirom da se kvar nalazio ispod zida stambenog objekta. Zamijenjeno je cca 20m cjevovoda.
- ❖ Izmješten je dio trase cjevovoda AC DN150mm u dužini cca 20m kao i dva kućna priključka u ulici Andrije Miranovića u naselju Polje. Cjevovod je izmješten zbog radova na izgradnji objekta za stanovanje u privatnom posjedu.
- ❖ Nakon havarije na azbestnom cjevovodu DN 500mm u ulici JNA isti je isključen sa mreže i izmješteno je 15 kućnih priključaka na cjevovod PEHD DN100mm. Ovim radovima je riješen problem sa održavanjem tog cjevovoda u privatnim posjedima kao i sa gubicima uslijed njegove dotrajalosti.
- ❖ Izmješteno je cca 10m cjevovoda PEHD DN100mm kod ruskih baraka u Starom Baru zbog kvara ispod zida objekta za stanovanje. Ovaj vodovod je izgrađen devedesetih godina prošlog vijeka od polietilenskih cijevi lošeg kvaliteta. Sve cijevi su zamijenjene u fazama tokom proteklih pet godina.
- ❖ Nakon rekonstrukcije vodovodne mreže u naselju Mirovica u blizini Stare masline, izmještena su preostala tri kućna priključka, nakon čega je isključena dotrajala vodovodna mreža.
- ❖ Izvedeno je jedanaest vodovodnih priključaka na novoizgrađeni cjevovod PEHD DN180mm u ulici Zubački put.
- ❖ U toku avgusta 2019. godine izvedeni su radovi na popravci magistralnog cjevovoda ČC Ø500mm u Sutomorskoj ulici neposredno uz objekat hotela "Guinness". Uslovi rada su bili otežani zbog nepristupačnosti lokacije za mehanizaciju.

- ❖ Zamijenjeno je cca 20m cijevi PEHD Ø63mm kod restorana “Pod Lozom” u naselju Ilino. Cjevovod je oštećen prilikom izvođenja radova na novom stambeno-poslovnom objektu.
- ❖ U dva navrata vršena je popravka cjevovoda ČC DN400mm u Orahovom Polju. U pitanju su manji kvarovi koji su konstatovani prilikom redovnih pregleda stanja cjevovoda.
- ❖ Izvedeni su radovi na popravci cjevovoda PVC DN150mm u naselju Virpazar.
- ❖ U četiri navrata vršena je popravka cjevovoda PVC Ø280mm u Spičanskoj ulici. Uzrok čestih kvarova na ovom cjevovodu je njegova dotrajalost zbog koje ne može izdržati potreban pritisak vode.
- ❖ U tri navrata vršena je popravka cjevovoda ČC Ø300mm u naselju Zeleni Pojas i Žukotrlica. Cjevovod Brca-Bar je u vrlo lošem stanju i njegov pojas zaštite je ugrožen izgradnjom objekata.
- ❖ Više puta se intervenisalo u Sutormanskoj ulici u naselju Popovići zbog čestih oštećenja na vodovodnoj mreži prilikom izgradnje novog fekalnog kolektora.
- ❖ Više puta je vršena popravka dva cjevovoda PEHD DN100mm u naselju Gretva u Starom Baru. Ustanovljeno je da se kvarovi pojavljuju uglavnom na potisnom cjevovodu i to isključivo na mjestima gdje su cijevi čeonno zavarene elektrofuzijom.
- ❖ U četiri navrata vršena je popravka cjevovoda AC Ø300mm u naselju Gornje Zaljevo uslijed dotrajalosti spojeva na segmentima cjevovoda. Popravkom su dotrajali dijelovi spojnice zamjenjeni novim dijelovima.
- ❖ Na mnogim lokacijama su zamjenjene cijevi manjih profila zbog čestih kvarova. U pitanju su pojedinačne zamijene na kritičnim mjestima do 20 m dužine.
- ❖ Ugrađeni su novi elektromagnetni mjerači protoka kod PS “Sutomore”, bunara B1 i B2 u Čanju i kod rezervoara “Spile”. Ovi mjerači su bili neophodni u cilju svakodnevnog praćenja i evidentiranja količina vode koje se dopremaju ka potrošačima i prikupljanju podataka koji su od neprocjenjive vrijednosti za potrebe analize funkcionisanja sistema.

- ❖ Podignuta je nova ograda oko objekta pumpne stanice “Zagrađe”. Stara ograda je bila u vrlo lošem stanju i nije bila funkcionalna.
- ❖ Izvršeno je krčenje i košenje kompletne zone unutar neposredne zone zaštite izvorišta “Zaljevo”. Ograda oko kaptaže je bila nepristupačna i nije bilo moguće izvesti geodetsko snimanje za potrebe izrade elaborata o zonama sanitarne zaštite i dobijanja vodne dozvole.
- ❖ Vršeno je betoniranje oštećenih dijelova kolovoza nakon radova na popravkama vodovodnih cijevi.

4.2 POSLOVNA JEDINICA KANALIZACIJA

Zadatak PJ kanalizacija je da održava javni kanalizacioni sistem za prikupljanje, prečišćavanje i ispuštanje otpadnih i atmosferskih voda naselja i privrede u odgovarajuće prijemnike – recipijente u funkcionalno ispravnom stanju.

Funkcionalna sposobnost kanalizacione mreže u velikoj mjeri zavisi od kvaliteta održavanja. Održavanjem kanalizacione mreže obezbjeđuje se nesmetano odvođenje ispuštenih voda i onemogućava zagušenje cjevovoda nataloženim materijama.

U 2019.godini izvršeno je 1970 pregleda kanalizacionog sistema za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, od čega 6 pregleda sa Komunalnom policijom.

Izvršeno je 1964 preventivnih pregleda kolektora i mreže radi blagovremenog preduzimanja mjera na održavanju funkcionalne sposobnosti sistema.

Usled malih padova na pojedinim djelovima zbog nepovoljnog reljefa terena, dolazi do malih proticaja zbog promjenljivosti brzine oticanja otpadnih voda i taloženja materijala koji se teško transportuje sa otpadnim vodama. Ovo uslovljava nepovoljan režim oticanja u cijevima kanalizacione mreže. Sistem fekalne kanalizacije ugrožavaju i atmosferske vode u djelovima naselja gdje nije izgrađena atmosferska kanalizacija.

Radi obezbeđivanja nesmetanog oticanja otpadnih voda i smanjenja mogućnosti zagušenja cjevovoda nataloženim materijama vrši se redovno preventivno čišćenje. Preventivno čišćenje je urađeno 354 puta na različitim tačkama kolektora i mreže.

Takođe je izvršeno i 265 odgušenje i prodivavanje kolektora i mreže mehaničkim putem i pod visokim pritiskom.

Pored toga, za funkcionalnu sposobnost sistema fekalne kanalizacije izvršeni su slijedeći radovi:

- ❖ Izvršena je sanacija potisnog cjevoda DN 500 u Luci Bar na dijelu u podnožju brda Volujica,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona cijev Ø160 u naselju Ruske barake u Starom Baru,
- ❖ Izvršena je sanacija cjevovoda Ø 160, u krugu Bolnice u Starom Bar,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona cijev Ø 200 u ulici Maršala Tita, kod zgrade Crnotravaca,
- ❖ Saniran je cjevovod DN 160 kod zgrade Prvoborca u Baru.
- ❖ Izvršena je sanacija kanalizacione cijevi DN 160, iza objekta Tehnomaksa u Baru,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona cijev DN 200 u ulici Jovana Tomaševića kod zgrade Crnotravca.
- ❖ Saniranana je šahta u ulici Jovana Tomaševića kod objekta Savoja,
- ❖ Izvršena je sanacija kanalizacione šahte sa ugradnjom AB ploče i originalnog poklopca u ulici Nikole R. Lekića na Žukotrlici kod kružnog toka,
- ❖ Sanirana je kanalizaciona šahta u naselju Ilino iznad objekta Bigovića,
- ❖ Izvršena je sanacija kanalizacione šahte u ulici Mila Boškovića ispred auto škole Stefan – izradjena je AB ploča i ugradjen originalni poklopac,
- ❖ Izvršena je sanacija kanalizacione šahte kod objekta bivše Agave,
- ❖ Izvršena je sanacija kanalizacione šahte u ul. Obala Iva Novakovića u Sutomoru- izradjena je AB ploča i ugradjen originalni poklopac,
- ❖ Sanirana je i izdignuta iznad nivoa terena, kanalizaciona šahta u naselju Zeleni pojas- izradjen je AB ploča i ugradjen originalni poklopac,
- ❖ Izvršena je sanacija kanalizacione šahte u naselju Žukotrlica-šahta je izdignuta u nivou kolovoza i ugradjen je originalni poklopac,
- ❖ Vršeno je redovno čišćenje plivajućeg nanosa i nahvatanog materijala na mehaničkim rešetkama u fekalnim crpnim stanicama.
- ❖ Postavljeno je 30 poklopaca na otvorima kanalizacionih šaht, od čega 21 AB, 6 rezanih i 3 originalna,
- ❖ Postupljeno je po 59 zahtjeva za crpljenje septičkih jama.

Radi stvaranja uslova za održavanje funkcionalne sposobnosti sistema za sakupljanje i odvođenje atmosferskih voda, izvršeni sljedeći radovi na objektima sistema:

- ❖ Izvršeno je 235 pregleda kanalizacionog sistema
- ❖ Izvršeno je čišćenje od taloga i nanosa 1245 uličnih slivnika
- ❖ Očišćeno je 784 šahti od taloga i nanosa
- ❖ Postavljena su 4 AB poklopca na šahtama
- ❖ Postavljeno je 6 slivničkih rešetki na slivnicima
- ❖ Izvršena je sanacija linijske rešetke u ulici Glavanovića u naselju Šušanj
- ❖ Izradjena je i postavljena AB ploča sa originalnim poklopcem na šahti kod Sportskog centra Madžarica.

4.3 POSLOVNA JEDINICA RAZVOJ

Poslovna jedinica Razvoj je u 2019.godini nastavila sa pružanjem aktivne podrške razvoju i unapređenju rada osnovne djelatnosti ovog privrednog društva. Radila je iznalaženju i pripremi velikog broja tehničkih rješenja, izradi specifikacije materijala, pripremi planova i vođenju nadzora nad radovima koje je izvodilo ovo privredno društvo. Takođe, urađen je i predmjer i preračun radova za izgradnju priključaka na javni vodovod i fekalnu kanalizaciju u naselju Mandarići. Pored toga, permanento je vršena dopuna GIS baze podataka, odnosno prikupljanje, objedinjavanje i ažuriranje prostornih i numeričkih podataka o katastru javnog vodovoda i kanalizacije za 2019.god. Podaci su unošeni preko softvera Mapinfo koji koristi ovo privredno društvo. Istovremeno vršeno je i ucrtavanje u A-cadu u DWG formatu, i to za:

- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda PEHD Ø110mm, fekalne kanalizacije DN 300 i atmosferske kanalizacije DN 300 u ulici Branimira Baje Bajkovića i Trgovačke.(DWG)
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN 200 i PEHD Ø63mm, sa priključcima u ulici Obala Iva Novakovića (od Tri Duda do Ineksa) (MapInfo).
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN250, sa priključcima, u ulici Obala Iva Novakovića (DWG).
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN150 sa priključcima u ulici Glavanovića. (DWG)
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN400 i PEHD Ø110mm u ulici Mila Damjanovića, DCI DN400 i DCI DN300 u ulici Glavanovića. (DWG)

- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN200 i PEHD Ø110mm, sa priključcima, u ulicama: Požarevačka, Makedonska, Rista Lekića, Borska i Bulevar Revolucije. (DWG)
- ❖ Veza Regionalnog vodovoda do rezervoara Zaljevo I, izvedeno stanje cjevovoda DCI DN250. (DWG)
- ❖ Izvedeni cjevovod PEHD Ø90mm, Rezervoar Zaljevo I – Polje. (DWG)
- ❖ Izvedeni cjevovod DCI DN150 Zaljevo I – Naselje Sveti Ivan. (DWG)
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda PEHD Ø110mm, Sutormanska ulica. (DWG)
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda PEHD Ø90mm i PEHD Ø63mm, kod vrtića. (DWG)
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN200 u ulici Sutomorska i DCI DN150 u ulicama Kapetana Ivana Zankovića i Vuka Karadžića. (DWG)
- ❖ Izvedeno stanje cjevovoda DCI DN 200, sa priključcima, u ulici Nikole R. Lekića. (DWG)

Pored navedenog, PJ Razvoj je u 2019. godini u skladu sa djelokrugom svog rada izvršila sljedeće poslove:

❖ Izlazak na teren po zahtjevima stranaka	36
❖ Obrađeni i registrovani vodovodni priključci	18
❖ Obrađeni i registrovani kanalizacioni priključci	2
❖ Obrađeni i registrovani gradilišni priključci	8
❖ Obrađeni i registrovani zahtjevi za razdvajanje vod. priključaka	3
❖ Izdati uslovi za projektovanje	97
❖ Izdate saglasnosti na tehničku dokumentaciju	97
❖ Obrađeni i realizovani zahtjevi za registraciju vodomjera	99
❖ Obrađeni predmeti i dato tehničko rješenje za izmještanje cjevovoda, vodovodnih priključaka i vodomjera	10
❖ Obrađeni predmeti vezani za evidenciju vodovodnih priključaka nelegalno sagrađenih objekata	171
❖ Izdati potvrde o hidrotehničkim instalacijama	4
❖ Izdati izvodi iz katastra postojećih hidrotehničkih instalacija	18
❖ Zamjena vodomjera različitih profila	1280
❖ Zamjena fittinga (ventili, poluholenderi i slično)	523
❖ Dihtovanje vodomjera, ventila i čišćenje	23
❖ Kontrole vodomjera	11
❖ Izmještanje vodomjera	6
❖ Demontaža i montaža vodomjera	5
❖ Pregled vodomjera	99

❖ Izmještanje priključka	2
❖ Detekcija kvarova na cjevovodu	168
❖ Očitavanje mjerača protoka na cjevovodima	435
❖ Očitavanje mjerača pritiska	1808
❖ Razdvajanje vodovodnih priključaka	2

4.4 POGON CRPNE STANICE I POSTROJENJA

Pogon je tokom cijele godine permanentno pratio rad crpnih stanica na vodovodnom i kanalizacionom sistemu. U tom cilju su izvršavane sve dnevne intervencije na hidromašinskoj i elektro opremi crpnih stanica, kao i na hlornoj opremi i uređajima. Takodje, su vršeni i vanredni servisi crpnih agregata, kod njihovog ispada iz funkcije, brzom zamjenom rezervnih dijelova u krugu firme i otklanjanjem kvarova u servisnim centrima.

Pumpna postrojenja iz podsistema "Velje oko" - "Orahovo polje" - P.S."Sutomore" su akivirana u prvoj polovini jula, a sa radom su prestala početkom decembra.

REKONSTRUKCIJA CRPNIH STANICA ZA PITKU I OTPADNU VODU

- VODOVOD

U toku protekle godine izvršen je remont po jedne pumpe na P.S."Ahmetov brijeg", P.S "Ratac" i P.S. "Suvi potok"(zamjena dijelova hidraulike pumpe - VCV 250/5, 5.5 kW, "Elektrovina"-Maribor). Izvršen je remont motora sa P.S. "A. Brijeg" i P.S."Zaljevo".

U pumpnim stanicama "Brca" i Zagrađe" izvršene su popravke pumpnih agregata. Na P.S. "Brca" izvršen je remont motora na dvije pumpe, dok je na pumpi u P.S. "Zagrađe" izvršen servis hidrauličkog dijela jedne pumpe.

Na P.S. "Sutomore" je izvršen remont mehaničkog dijela jedne pumpe. Na Izvorištu "Orahovo polje" je izvršen remont elektromotora na bunarima B10, B7 i B11.

Na izvorištima "Brca", "Kajnak" i na P.S. "Sutomore" izvršena je opravka hlornih pumpi i pojedinih elemenata hlorne opreme i time se obezbjedilo pouzdano hlorisanje vode prema konzumnom području.

U toku prethodne godine izvršena je montaža i puštanje u rad nove pumpe na P.S. "Kajnak". Montaži pumpe su prethodili hidro- mašinski radovi na izradi novog usisa i potisa. Takođe je izvršena montaža elektro ormana za novu pumpu.

U ovom periodu je izvršena montaža i puštanje u rad nove pumpe (stara je ostala kao rezerva) na P.S. "Baukovo" u Starom Baru. Montaži pumpe su prethodili hidro-mašinski radovi na izradi novog usisa i potisa. Takođe je izvršena montaža elektro ormana sa frekventnim regulatorom za upravljanje radom nove pumpe.

U toku prethodne godine se pristupilo nabavci i montaži nove hlorne opreme za gasne hlorne stanice na izvorištima.

Time je izvršena rekonstrukcija - zamjena stare opreme novom (sabirni vod sa ventilima i fleksibilnim crijevom, preklopnik za rad sa dvije boce, vakum regulator, injektor, rotometar i drugi manji djelovi). Rekonstrukcija je izvršena na hlornim stanicama na izvorištima Zaljevo, Spile, Kajnak Brca, Čanj, kao i na P.S. Sutomore. Ovim se obezbjedila pouzdanija i kvalitetnija dezinfekcija vode gasnim hlorom, jer je između ostalog omogućeno hlorisanje sa dvije boce (jedna radna, jedna rezervna), preko automatskog preklopnika.

Takođe je izvršena nabavka i montaža postrojenja za neutralizaciju hlora (cirkulaciona pumpa, elektro orman za automatski rad pumpe, vodonepropusni rezervoar sa rastvorom za neutralizaciju hlora, detektor gasnog hlora sa svjetlosnom i zvučnom signalizacijom). Postrojenja za neutralizaciju hlora su montirana na izvorištima Kajnak i Brca. Ovim se obezbjedilo pouzdano hlorisanje i automatsko dijelovanje u akcidentnim situacijama. Na ovaj način se povećala bezbjednost u radu sa gasnim hloromi veća zaštita lica, opreme i životne sredine.

Nabavku i montažu opreme za rekonstrukciju hlornih stanica, kao i nabavku i montažu postrojenja za neutralizaciju hlora, DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je realizovao iz sopstvenih sredstava.

- KANALIZACIJA

Na **F.C.S. "Topolica"** redovno je vršeno čišćenje crpilišta od masnih naslaga i nanosa, kao i redovno čišćenje poluautomatske rešetke. Ova fekalna crpna stanica je u toku prošle godina radila bez većih zastoja u radu. Na ovoj fekalnoj stanici je izvršen servis na jednoj pumpi (remont motora). Takođe je izvršena zamjena frekventnog regulatora na jednoj pumpi.

Na **FCS "Volujica"** redovno je vršeno čišćenje crpilišta od masnih naslaga i nanosa, kao i redovno čišćenje mehaničke rešetke. Na ovoj fekalnoj stanici je došlo do kvara na dvije pumpe i kvara ultrasoničnog mjerača nivoa.

Na **F.C.S. "Čanj"** redovno je vršeno čišćenje crpilišta od masnih naslaga i nanosa, kao i redovno nadgledan rad postrojenja. Postrojenje je preko cijele godine radilo pouzdano.

U toku prethodne godine puštena je u pogon novoizgrađena fekalna pumpna stanica "**Novi Botun**" u Sutomoru. Pumpna stanica je urađena u skladu sa najnovijim standardima i opremljena sa najsavremenijom opremom.

U sklopu pumpne stanice stavljena je u pogon i automatska rešetka, kao predtretman u radu crpnog postrojenja. Tokom cijele prethodne godine je nadgledan rad ovog pumpnog postrojenja i automatske rešetke.

Kanalizacija Virpazar

Na sve četiri fekalne pumpne stanice u Virpazaru konstantno je vršeno čišćenje crpilišta od nanosa. U sklopu preventivnog održavanja na svim stanicama je urađena kontrola ispravnosti cijelokupne elektromašinske opreme. Takođe su servisirana četiri pumpna agregatna ovim fekalnim stanicama.

ODRŽAVANJE SEOSKIH VODOVODA

Na osnovu člana 33. Odluke o vodosnabdjevanju od lokalnog značaja ("Sl. list CG- opštinski propisi", broj 25/08) i zaključka Skupštine Opštine Bar broj 030-196/2 od 29.07.2008.godine, Opština Bar i J.P. "Vodovod i kanalizacija" Bar, zaključili su u Baru 31.12.2008.godine Ugovor o održavanju seoskih vodovoda.

Na osnovu članova 4. i člana 8. ovog Ugovora DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar se obavezao da seoske vodovode, koji ispunjavaju uslove iz navedene odluke održava u tehnički ispravnom stanju, a Opština Bar da za izvršene radove i ugrađeni materijal i opremu plaća odgovarajuću nadoknadu.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar je u prethodnom periodu pravovremeno dijelovao u cilju što boljeg održavanja seoskih vodovoda.

U ovom smislu u 2019.godini je bilo više intervencija na seoskim vodovodima, kako na pumpnim stanicama tako i na vodovodnoj mreži. Od većih ulaganja se izdvaja remont višestepene centrifugalne pumpe u seoskom vodovodu Dupilo, kao i nabavka i montaža nove pumpe za seoski vodovod Komarno.

DOO "Vodovod i kanalizacija" će i dalje u skladu sa svojim mogućnostima, nastaviti sa održavanjem seoskih vodovoda.

IZVORIŠTA I HLORNE STANICE

Permanento je vršeno održavanje sanitarnih zona oko izvorišta, kao i samih objekata.

Pogon crpnih stanica je preko cijele godine, svakodnevno pratio i kontrolisao rad svih hlornih stanica i uredno ih opsluživao gasnim i tečnim hlorom, kao i ostalim potrebnim materijalom. Izvještaji laboratorijskih analiza pokazuju da je hlorisanje na svim izvorištima i u mreži, preko cijele godine, bilo ispravno i zadovoljavajuće.

DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar u cilju zaštite zdravlja svojih potrošača posebnu pažnju posvećuje zdravstveno ispravnoj vodi za piće iz sistema javnog vodovoda i unapređivanju sistema kontrole njene ispravnosti. Tokom 2019.godine izvršeno je ukupno 285 analiza vode za piće. Od ukupnog broja uzetih uzoraka 53 uzoraka su bila sirova, a 232 hlorisana voda.

Ispitivanje kvaliteta vode prema važećim propisima je vršeno kontinuirano. Uzorkovanje je vršeno tri puta mjesečno, prema unaprijed definisanom rasporedu. Ispitivanja je vršila akreditovana laboratorija "Doma zdravlja" Bar.

Tokom prethodne godine ovo privredno društvo je uspješno prošlo drugu nadzornu provjeru od izdavanja HACCP sistema (sertifikat broj: H-0013/17 od dana 19.06.2017.) i time potvrdilo da uspješno primjenjuje HACCP sistem koji ispunjava sve zahtjeve Codex Alimentarius CAC/RCP 1-1969, Rev.4-2003 u oblasti proizvodnje i distribucije vode iz vodovodne mreže za ljudsku upotrebu.

U prethodnoj godini, kao i u ranijim godinama, bili su prisutni problemi u vezi sa napajanja iz javne elektrodistributivne mreže (naročito na prostoru Crmnice). Prekidi u napajanju električnom energijom, naročito u ljetnjem periodu doveli su do poremećaja u vodosnabdjevanju i dijelom u odvođenju otpadnih voda. Poseban problem predstavlja činjenica da su ovi prekidi iz godine u godinu sve učestaliji.

4.5. RADNA JEDINICA RADIONICA I MAGACIN

Osnovna djelatnost ove radne jedinice je odžavanje mehanizacije i voznog parka DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar .

U toku 2019.godine urađene su 4 generalne popravke motora, mjenjača i diferencijala na teretnim vozilima i 82 popravke koje se odnose na limarske radove, intervencije na kočionom sistemu teretnih vozila, sistemu za napajanje gorivom, elektro instalacijama i slično.

U okviru redovnih aktivnosti realizovano je 523 naloga. Na terenu su vršene razne popravke ograda i kapija kod pumpnih stanica, rezervoara i kaptaža.

4.6. RADNA JEDINICA UNUTRAŠNJA SLUŽBA ZAŠTITE

RJ Unutrašnja služba zaštite je osnovana 24.03.2017.godine u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine Crne Gore (Sl.list CG 43/18).

Osnovna djelatnot službe je fizička zaštita objekata za vodosnabdijevanje i kontrola ispravnosti tehničke i mehaničke zaštite (opreme za video nadzor i alarmnu dojavu). Tu djelatnost je ova služba vršila u skladu sa zakonskim propisima i u 2019.godini nije bilo slučajeva ugrožavanja šticećenih objekata.

5. KOMERCIJALNI SEKTOR

Komercijalni sektor čine tri službe i tri odjeljenja:

- **Služba za očitavanje, fakturisanje, naplatu i kontrolu potrošača**
  - Odjeljenje za očitavanje, naplatu i kontrolu fizičkih lica
  - Odjeljenje za očitavanje, naplatu i kontrolu pravnih lica
  - Odjeljenje za isključenja
- **Služba za prinudnu naplatu**
- **Služba informacionih tehnologija**

Komercijalni sektor je u toku 2019. godine nastavio sa aktivnostima iz prethodnih godina, koje se odnose na utvrđivanje što tačnijih podataka o mjesečnoj potrošnji vode korisnika i preduzimanju svih radnji u cilju smanjivanja gubitaka na mreži prouzrokovanih neispravnošću mjernih instrumenata, kao i poboljšanju naplate potraživanja od potrošača.

U bazi podataka Društva na dan 31.12.2019. godine evidentirano je ukupno 25.320 potrošača. Analitički prikaz potrošača po statusu i djelatnostima dat je u sljedećim tabelama:

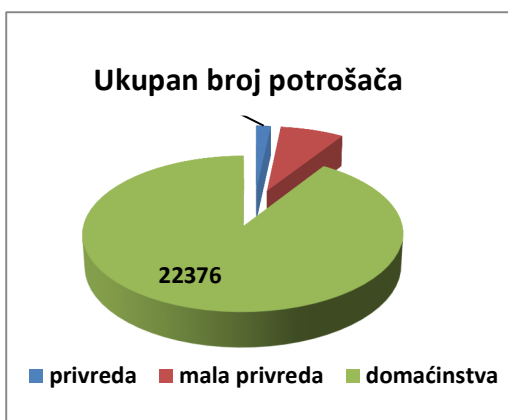
UKUPAN BROJ POTROŠAČA	
AKTIVNI	24.365
NEAKTIVNI	698
ISKLJUČENI	257
UKUPNO	25.320

AKTIVNI POTROŠAČI	
PRIVREDA	408
MALA PRIVREDA	1.780
DOMAĆINSTVA	22.177
UKUPNO	24.365

BROJ POTROŠAČA PO DJELATNOSTIMA	
PRIVREDA	423
MALA PRIVREDA	1.823
DOMAĆINSTVA	22.376
UKUPNO	24.622

POTROŠAČI KATEGORIJE FIZIČKA LICA	
Fizička lica - domaćinstva	22.245
Fizička lica - soc.pomoć	55
Fizička lica – slijepa lica	52
Fizička lica- MS	24
UKUPNO	22.376

POTROŠAČI KATEGORIJE PRAVNA LICA	
Mala privreda	1.823
Privreda	381
Javne ustanove	27
Pravna lica sa popustom	15
UKUPNO	2.246

Iz navedenog se može zaključiti da najveći broj potrošača čine potrošači iz kategorije domaćinstava i to u procentualnom iznosu od **91,01 %**.

Društvo je i u 2019. godini, kao i u prethodnim godinama, davalo subvencije potrošačima koji su korisnici materijalnog obezbjeđenja, na način da im se mjesečni račun umanjivao za 10m³, dok je za slijepa lica to umanjjenje iznosilo 5m³. Za osobe oboljele od MS mjesečni račun se umanjivao za 5m³.

Za potrošače iz kategorije javne ustanove cijena vode je umanjena za 25% u odnosu na cijenu vode za privredu. U ovu kategoriju spadaju predškolske ustanove, osnovne škole, srednje škole, Dom učenika, Dom zdravlja i Opšta bolnica.

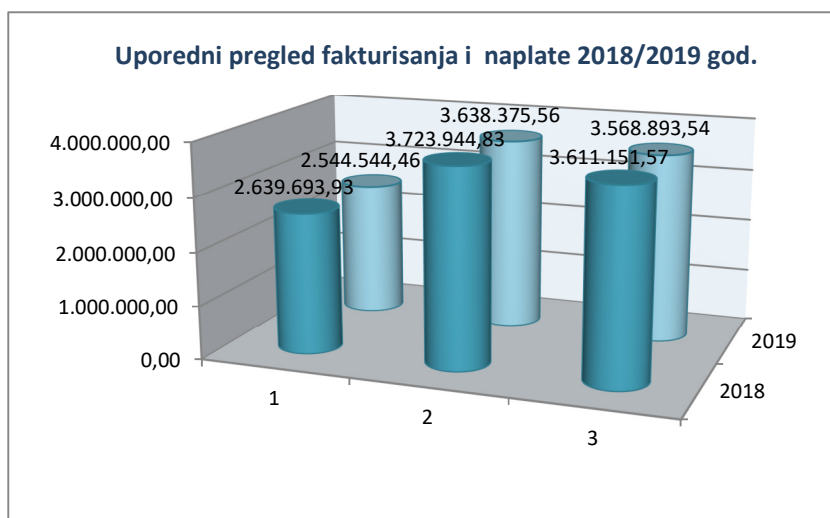
Za sve korisnike koji svoje obaveze izmiruju blagovremeno i u zakonski predviđenom roku uvedene su stimulativne mjere na način da se račun za tekući mjesec umanjuje za 5%. Ovo pravo prosječno mjesečno ostvaruje **6.774** potrošača, što je u odnosu na 2018. godinu povećanje od 59%.

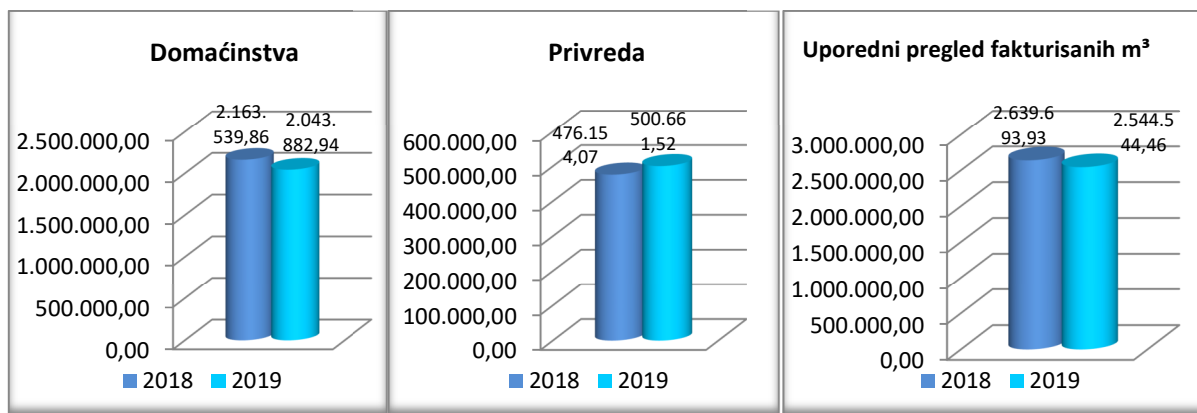
U toku 2019. godine podnijete su **2051** reklamacije po različitim osnovama. Reklamacije se evidentiraju i rješavaju u najkraćem mogućem roku, u zavisnosti da li je potrebna provjera stanja na terenu ili nije.

U toku 2019. godine uručeno je 292.380 računa. Fakturisano je **2.544.544,46m³**, što u finasijskom smislu iznosi **3.638.375,56€**. Fizičkim licima je fakturisano **2.043.882,94m³**, odnosno **2.477.377,36€**, dok je pravnim licima fakturisano **500.661,52m³**, odnosno **1.160.998,20 €**.

Uporedni pregled fakturisanja i naplate 2018 / 2019 god.			
Pregled fakturisanja i naplate	2018	2019	Index 2019/2018
Fakturisano m3	2.639.693,93	2.544.544,46	96
Fakturisano €	3.723.944,83	3.638.375,56	98
Naplaćeno €	3.611.151,57	3.568.893,54	99
% naplate	96,97%	98,09%	

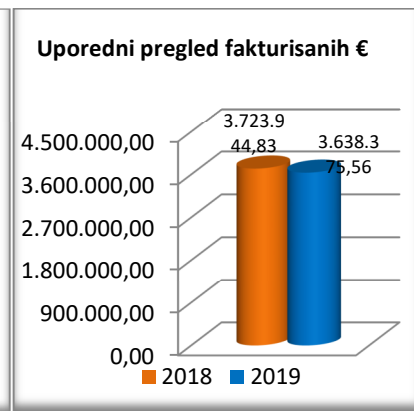
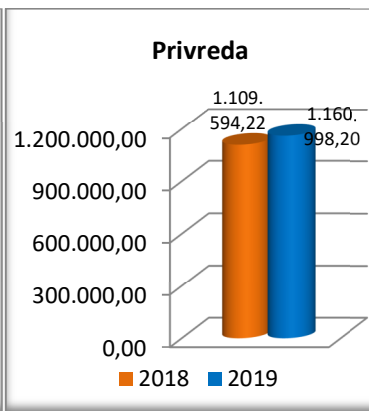

Pregled fakturisanih kubika po mjesecima i djelatnostima za 2018,2019							
	Domaćinstva		Privreda		Ukupno		%
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
JAN	140.979,25	122.660,86	24.858,99	23.523,97	165.838,24	146.184,83	-11,85%
FEB	130.869,89	129.535,29	28.244,25	26.076,28	159.114,14	155.611,57	-2,20%
MAR	152.184,65	139.079,26	26.076,43	31.744,09	178.261,08	170.823,35	-4,17%
APR	150.283,48	130.421,97	31.491,34	29.542,19	181.774,82	159.964,16	-12,00%
MAJ	144.140,65	145.605,45	29.653,75	38.308,79	173.794,40	183.914,24	5,82%
JUN	224.896,72	181.948,76	46.289,17	50.198,46	271.185,89	232.147,22	-14,40%
JUL	253.769,94	226.978,98	71.707,43	68.756,01	325.477,37	295.734,99	-9,14%
AVG	292.202,02	303.261,02	72.902,84	70.961,65	365.104,86	374.222,67	2,50%
SEP	223.336,12	240.690,87	62.576,06	51.288,30	285.912,18	291.979,17	2,12%
OKT	169.624,92	166.446,45	29.809,72	41.564,52	199.434,64	208.010,97	4,30%
NOV	151.796,86	143.598,24	30.233,97	35.651,79	182.030,83	179.250,03	-1,53%
DEC	129.455,36	113.655,79	22.310,12	33.045,47	151.765,48	146.701,26	-3,34%
UKUPNO	2.163.539,86	2.043.882,94	476.154,07	500.661,52	2.639.693,93	2.544.544,46	-3,60%

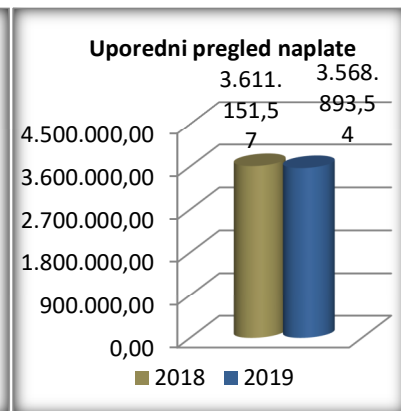
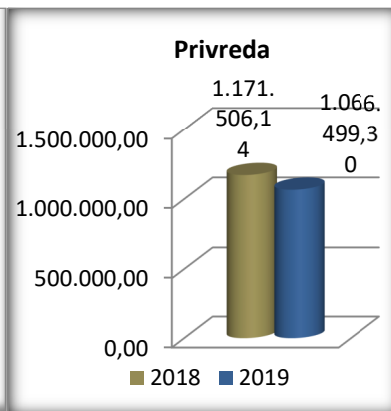
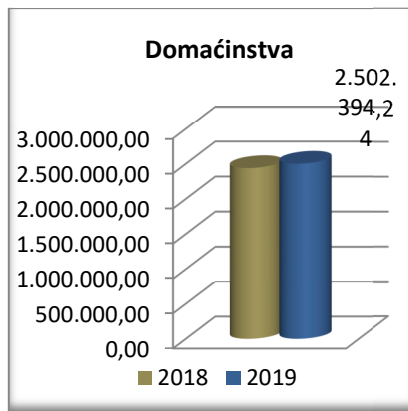

Pregled fakturisanih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2018,2019

	Domaćinstva		Privreda		Ukupno		%
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
JAN	176.067,36	155.302,14	59.448,80	56.044,55	235.516,16	211.346,69	-10,26%
FEB	167.113,79	164.750,60	67.031,54	61.433,32	234.145,33	226.183,92	-3,40%
MAR	190.521,99	174.053,08	61.926,57	73.763,85	252.448,56	247.816,93	-1,83%
APR	185.091,94	163.481,72	73.735,08	69.160,75	258.827,02	232.642,47	-10,12%
MAJ	177.786,39	178.674,13	70.493,46	89.643,23	248.279,85	268.317,36	8,07%
JUN	264.195,41	219.531,61	107.517,55	117.176,37	371.712,96	336.707,98	-9,42%
JUL	299.155,71	268.003,43	166.107,56	156.317,52	465.263,27	424.320,95	-8,80%
AVG	336.045,70	349.751,87	167.482,46	162.889,43	503.528,16	512.641,30	1,81%
SEP	265.692,10	280.857,62	140.831,38	118.407,50	406.523,48	399.265,12	-1,79%
OKT	206.673,95	202.364,28	70.429,40	95.777,31	277.103,35	298.141,59	7,59%
NOV	185.924,41	177.496,95	70.863,29	83.446,38	256.787,70	260.943,33	1,62%
DEC	160.081,86	143.109,93	53.727,13	76.937,99	213.808,99	220.047,92	2,92%
UKUPNO	2.614.350,61	2.477.377,36	1.109.594,22	1.160.998,20	3.723.944,83	3.638.375,56	-2,30%

Pregled naplaćenih EUR-a po mjesecima i djelatnostima za 2018,2019							
	Domaćinstva		Privreda		Ukupno		%
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
JAN	138.672,48	134.170,27	110.594,45	40.774,40	249.266,93	174.944,67	-29,82%
FEB	153.628,50	154.353,40	64.725,08	49.897,99	218.353,58	204.251,39	-6,46%
MAR	148.828,82	160.856,24	71.354,64	75.046,38	220.183,46	235.902,62	7,14%
APR	148.986,85	164.177,36	95.649,99	66.592,06	244.636,84	230.769,42	-5,67%
MAJ	169.244,20	177.658,02	78.822,13	67.595,22	248.066,33	245.253,24	-1,13%
JUN	207.467,14	209.191,42	80.723,91	90.998,92	288.191,05	300.190,34	4,16%
JUL	266.398,58	268.248,50	116.877,52	115.347,10	383.276,10	383.595,60	0,08%
AVG	342.949,41	347.388,20	141.317,01	149.334,60	484.266,42	496.722,80	2,57%
SEP	276.677,69	300.027,62	124.939,03	118.517,22	401.616,72	418.544,84	4,21%
OKT	227.149,81	239.818,81	104.802,21	110.469,79	331.952,02	350.288,60	5,52%
NOV	181.725,54	175.710,61	95.787,40	104.092,55	277.512,94	279.803,16	0,83%
DEC	177.916,41	170.793,79	85.912,77	77.833,07	263.829,18	248.626,86	-5,76%
UKUPNO	2.439.645,43	2.502.394,24	1.171.506,14	1.066.499,30	3.611.151,57	3.568.893,54	-1,17%

Podnijeto je **412** prijedloga za izvršenje od čega je: u 60 predmeta dug je naplaćen, u 78 predmeta je njegova naplata u toku, u 2 predmeta je postupak prekinut zbog smrti stranke, 2 predmeta su obustavljena zbog greške u evidenciji, 67 predmeta su prešli u parnicu i u ostalim predmetima je postupak u toku.

Pregled broja utuženih potrošača i iznosa na koji su utuženi				
Kategorije potrošača	Broj utuženih potrošača u 2019.g.	Iznos utuženja (€)	Ukupan broj utuženih potrošača	Ukupan iznos utuženja na 31.12.2019
Privreda	6	13.651,94	34	86.226,69
Mala privreda	63	77.513,47	201	190.154,93
Domaćinstva	343	374.154,32	1.736	1.071.467,22
Ukupno:	412	465.319,73	1.971	1.347.848,84

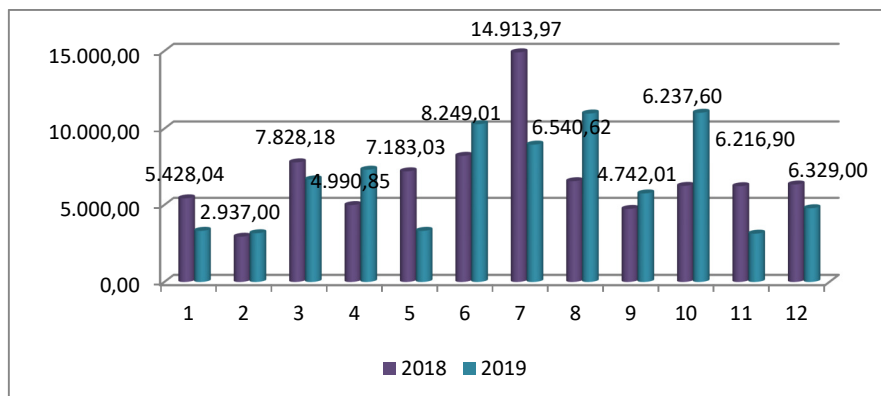
Zbog nemogućnosti za privremenim uskraćivanjem komunalne usluge, naročito kod korisnika kolektivnog stanovanja, Društvo se suočava sa sve većim brojem nenaplaćenih računa za isporučenu vodu ali i sporom i neefikasnom naplatom potraživanja putem javnih izvršitelja.

Kako bi korisnicima komunalnih usluga bila data mogućnost da svoje obaveze izmire u više mjesečnih rata u toku 2019. godine nastavljeno je sa akcijom „BUDI ODGOVORAN, ODABERI SVOJU RATU“. Ovakvom akcijom korisnicima je omogućeno da pod povoljnim uslovima izmire svoja dugovanja i na taj način izbjegnu nepotrebne troškove prinudne naplate ili isključenja sa distributivne mreže. Program koji smo kreirali omogućava potrošačima da odaberu fiksnu mjesečnu ratu, već od 15 eura. Dodatne povoljnosti su da je potrebno platiti samo iznos prve rate i da potpisivanjem reprograma potrošači izbjegavaju obračunavanje kamate u narednom periodu. U 2019. godini su zaključena **472** reprograma.

U toku 2019. godine aktivno se radilo na suzbijanju komercijalnih gubitaka koji se ogledaju u prekomjerenju potrošnji vode preko neispravnih priključaka, priključaka bez vodomjera i nelegalnih priključaka. Konstantno se vrši ova kontrola, a ti potrošači se isključuju sa distributivne mreže i istovremeno se protiv njih podnose krivične prijave.

U 2019.godini je podnijeto **30** krivičnih prijava zbog krivičnih djela iz članova 281,239 i 387 KZ CG, a odnose se na krađu, skidanje i povredu službenog pečata i samovlašće. U toku 2019. godine otkriveno je i **100** nelegalanih priključaka.

Napлата od usluga 2018 / 2019 god.			
	2018	2019	%
JAN	5.428,04	3.320,72	-38,82%
FEB	2.937,00	3.163,53	7,71%
MAR	7.828,18	6.660,02	-14,92%
APR	4.990,85	7.289,01	46,05%
MAJ	7.183,03	3.319,00	-53,79%
JUN	8.249,01	10.290,66	24,75%
JUL	14.913,97	8.972,01	-39,84%
AVG	6.540,62	10.973,99	67,78%
SEP	4.742,01	5.747,55	21,20%
OKT	6.237,60	11.023,17	76,72%
NOV	6.216,90	3.136,00	-49,56%
DEC	6.329,00	4.786,09	-24,38%
UKUPNO	81.596,21	78.681,75	-3,57%

U toku 2019. godine takođe je rađeno na i na daljem unapređenju inkasantske službe. Izvršena je nadogradnja savremenog uređaja za očitavanje „Point Mobile 802“ koji sa svojim tehničkim preformansama omogućava kontinuirano praćenje rada inkasanata, određivanje lokacije, unos stanja, fotografije i kompletan pregled informacija o mjernom mjestu čime se omogućava precizniji način obračuna potrošnje i značajno smanjenju greške prilikom očitavanja.

Služba informacionih tehnologija je nastavila sa revitalizacijom informacione infrastrukture u cilju povećanja efikasnosti poslovanja. U toku 2019. godine servisiran je određeni broj računara čija je starost preko 5 godina. Zbog konstantnog širenja baze izvršena je kupovina novog servera čime se obezbijedilo više prostora za skladištenje i migraciju podataka. Produžene su licence za windows, office i antivirus sistem kako bi informacioni sistem imao efikasni nivo zaštite.

Redovno je vršeno ažuriranje web sajta Društva www.vodovod-bar.me na kome potrošači pored svih ostalih informacija i parametara o poslovanju preduzeća, imaju pristup i korisničkom portalu preko koga, uz svoju potrošačku šifru i lozinku, mogu predati stanja sa svojih mjernih instrumenata, podnijeti reklamaciju ili izvršiti uvid u finansijska zaduženja i uplate.

Takođe, putem web portala redovno su obavještavani potrošači o eventualnim prekidima vodosnadbijevanja usljed popravki na hidrotehničkim instalacijama.

6. IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2019.GODINU

6.1 ANALIZA BILANSA USPJEHA

Rezultati rada DOO "Vodovod i kanalizacija" za 2019.godinu, prema podacima knjigovodstvenog izvještavanja, pokazuju da je Društvo pozitivno poslovalo. Definisanom strategijom rada, kroz racionalizaciju troškova, povećanje produktivnosti i adekvatnim organizacionim odlukama doprinjelo se ostvarenju pozitivnog finansijskog rezultata, kao i održavanju zadovoljavajuće ekonomičnosti i likvidnosti Društva.

Društvo je, kao i prethodnih godina, bilansno prikazivalo prihod ostvaren realizacijom usluga iz domena svoje osnovne djelatnosti na bazi fakturisane realizacije, bez obračunatog PDV-a.

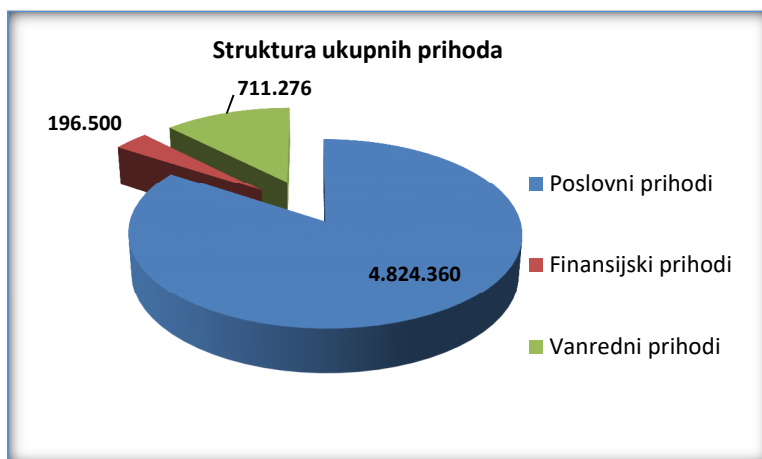
Pored prihoda iz osnovne djelatnosti tu su i drugi prihodi koji se ostvaruju, kao što su: prihodi od ostalih usluga, obračun kamata za neblagovremeno plaćanje računa, prihodi po osnovu refundacije bolovanja radnika, doznačenih sredstava od osnivača, naplate sudskih taksi, naplate ranije otpisanih potraživanja i sl.

Ukupno ostvareni obračunski prihod za 2019.godinu iznosi **5.732.136 €** i u odnosu na uporednu godinu je veći za cca 2%.

Ostvareni prihodi su bili dovoljni da pokriju ukupno ostvarene rashode, a ostvaren je i pozitivan finansijski rezultat, odnosno **dobit** u poslovanju u iznosu od **63 hiljade €**.

ANALITIČKI PRIKAZ PRIHODA U 2019.GODINI						
R.b	OPIS	2018.god	%	2019.god	%	INDEX (6/3)
1	2	3	4	6	7	8
I	PRIHODI	5.608.340	100,00	5.732.136	100	102
1	Poslovni prihodi	4.891.776	87,22	4.824.360	84,16	99
1.1	Prihodi od prodaje vode	2.722.229	48,54	2.634.244	45,96	97
1.2	Prihodi od prodaje kanalizacije	487.869	8,70	486.834	8,49	100
1.3	Prihodi od pretplate	275.239	4,91	278.558	4,86	101
1.4	Prihodi od prodaje usluga	62.897	1,12	54.671	0,95	87
1.5	Prihodi od dotacija iz Budžeta	100.000	1,78	45.000	0,79	45
1.6	Prihodi po osnovu refun.bolovanja	20.679	0,37	8.282	0,14	40
1.7	Ostali poslovni prihodi	1.222.863	21,80	1.316.771	22,97	108
1.7.1	Pokriće amortiz. Osnivača	1.191.615	21,25	1.267.850	22,12	106
1.7.2	Ostali poslovni prihodi	31.248	0,56	48.921	0,85	157
2	Finansijski prihodi	205.791	3,67	196.500	3,43	95
2.1	Prihodi od kamata	205.429	3,66	196.496	3,43	96
2.2	Prih. po osn.dep.poz.kam	362	0,01	4		1
3	Vanredni prihodi	510.773	9,11	711.276	12,41	139
3.1	Naplaćena otpis.potraživanja	508.755	9,07	546.349	9,57	107
3.2	Ostali vanredni prihodi	2.018	0,04	164.927	2,88	

U strukturi ukupnih prihoda najveće učešće imaju **poslovni prihodi**, 84,16% ukupno ukalkulisanog prihoda. Visoko učešće poslovnih prihoda je razumljivo jer oni nastaju iz rada osnovne djelatnosti Društva. Prihodi od prodaje vode i kanalizacionih usluga učestvuju sa 70% u poslovnim prihodima.

Ostali poslovni prihodi se odnose na: prihode po osnovu pružanja usluga evidentiranja novih i nelegalnih potrošača, zamjenu vodomjera, prihode po osnovu priključaka na kanalizacionu mrežu, crpljenje septičkih jama, održavanje ventila i sl. (55 hiljada €), na prihode doznačene iz budžeta osnivača (45 hiljada €), refundaciju porodijskog i ostalog bolovanja (8 hiljada €), prihode po osnovu sudskih taksi (28 hiljada €), naknade štete (2 hiljade €) i obračunskog prihoda po osnovu pokriva amortizacije na imovinu osnivača 1.300.000 €. U strukturi ostalih poslovnih prihoda najveće učešće se odnosi na prihod perioda koji pokriva trošak amortizacije iskazane na rashodnoj strani bilansa uspjeha na imovinu osnivača, pa je potrebno dati i poseban komentar: MRS 20 (Međunarodni računovodstveni standard) obrađuje računovodstveno evidentiranje državnih davanja. U skladu sa navedenim standardom moguća su dva pristupa računovodstvenog praćenja ovih davanja: kapitalni, prema kojem se vrijednost davanja neposredno odobrava u kapital društva i prihodni, prema kojem se davanje unosi u prihod, tokom jednog ili više perioda.

DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar primjenjuje **prihodni princip**, što znači da je imovina data na korišćenje i upravljanje knjižena na strani aktive kao imovina osnivača, a kao izvor te imovine su dugoročno odloženi prihodi. Svake godine prilikom sastavljanja godišnjeg obračuna trošak amortizacije na imovinu osnivača u ukupnom iznosu se pokriva iz odloženih dugoročnih prihoda, tako da ovaj prihod ima čisto obračunski karakter, što znači da amortizacija na imovinu osnivača nema uticaja na poslovni rezultat društva jer je izvor pokriva u odloženim prihodima osnivača kao prihod perioda.

Finansijski prihodi čine **3,43%** ukupnih bilansnih prihoda i odnose se na ukalkulisanu kamatu za kašnjenje u plaćanju računa za utrošenu vodu.

Vanredni prihodi u iznosu od 711,2 hiljada € čine **12,41%** ukupno ostvarenog prihoda i uglavnom se odnose na prihode koji su nastali po osnovu naplate indirektno otpisanih potraživanja u prošloj i ranijim godinama (77,81%)

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu od **5.668.830 €** i u odnosu na uporednu 2018. godinu su veći za 5%. Najveće učešće u strukturi ukupnih rashoda imaju poslovni rashodi 85,47% i u odnosu na uporednu godinu su veći za 1%.

U strukturi operativnih troškova najveće učešće otpada na troškove radne snage i troškove stalne imovine, odnosno na troškove zarada i amortizaciju imovine koja se koristi za obavljanje osnovne djelatnosti društva (69,16%).

Troškovi bruto zarada i ostalih ličnih primanja su u odnosu na uporednu godinu zabilježili povećanje od 1%. Bruto zarade su povećane za 6%, a ostala lična primanja sa iznosom od 77,1 hiljada € su smanjena za 54 %. Struktura ostalih ličnih primanja je sledeća: zimnica radnika 33,6 hiljade €, naknada Odbora direktora 8,6 hiljada €, ugovor o djelu 8,8 hiljada €, službena putovanja 8,6 hiljada €, pomoć radnicima 12,6 hiljada €, prevoz radnika 2,1 hiljade € i ishrana van radnog vremena 2,6 hiljade €.

Vrijednost vode koja je u prošloj godini preuzeta iz sistema regionalnog vodovoda učestvuje sa 7,80% u strukturi ukupnih rashoda i veća je za 7 % u odnosu na uporednu godinu, što znači da je hidrološka situacija bila lošija od uporedne 2018.godine, pa je i potreba za preuzimanjem vode bila veća.

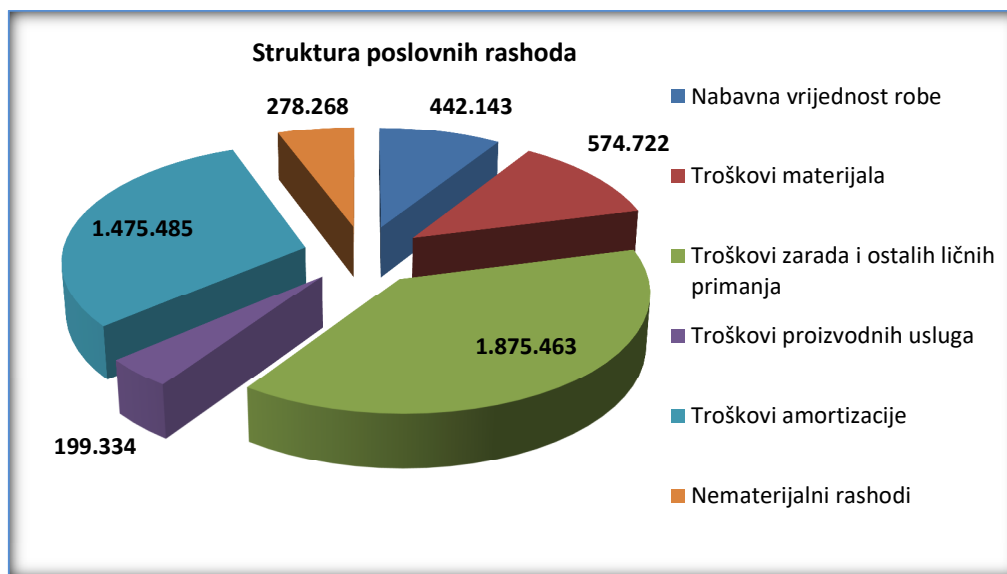
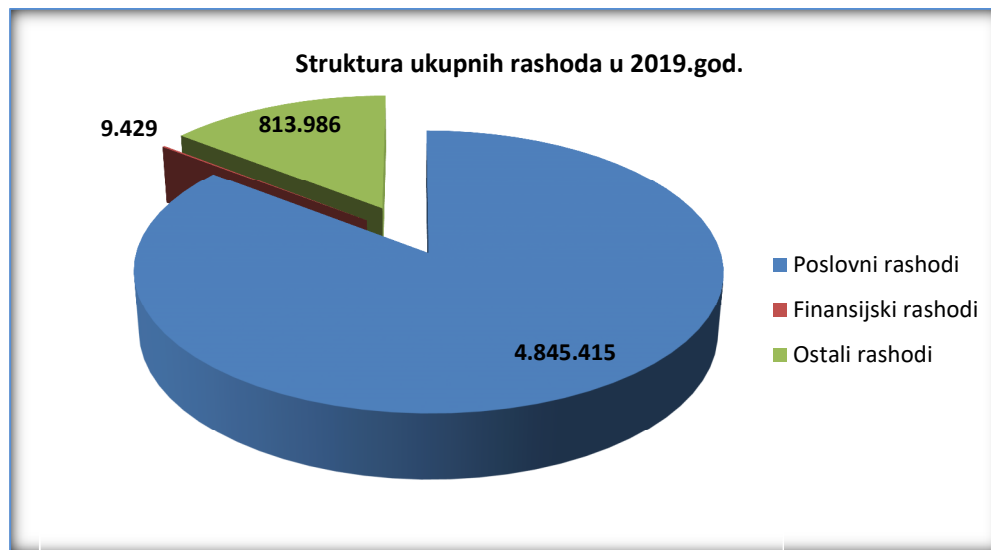
U strukturi materijalnih troškova najveće učešće otpada na troškove električne energije 386,2 hiljade € i u odnosu na uporednu godinu su manji za 1%.

U troškovima proizvodnih usluga najveće učešće otpada na troškove održavanja vodovodne i kanalizacione mreže. U prethodnoj godini za ove namjene je utrošeno, odnosno ukalkulisano cca 167 hiljada €, što je za 6% manje u odnosu na uporednu 2018. godinu. Ovi troškovi se odnose na rekonstrukciju vodovodne mreže, odnosno građevinske radove na postojećoj vodovodnoj i kanalizacionoj mreži, servis vodomjera, održavanje informacionog sistema, servis pumpnih postrojenja i druge troškove koji imaju karakter tekućeg održavanja infrastrukturnih objekata.

Nematerijalni rashodi su zabilježili povećanje u odnosu na uporednu godinu za 4%. U strukturi ovih troškova najveće učešće otpada na troškove koncesija na zahvaćenu i ispuštenu vodu 77 hiljada €, poštanske troškove 50,4 hiljada €, sudske takse 31 hiljadu €, troškove kontrole ispravnosti vode 19 hiljada € i troškove platnog prometa 19 hiljada €.

ANALITIČKI PRIKAZ RASHODA U 2019.GODINI						
R.b	OPIS	2018.god	%	2019.god	%	INDEX (6/3)
1	2	3	4	6	7	8
II	RASHODI	5.418.331	100,00	5.668.830	100,00	105
1	Poslovni rashodi	4.793.959	88,48	4.845.415	85,47	101
1.1	Nabavna vrijednost robe	411.660	7,60	442.143	7,80	107
1.2	Troškovi materijala	593.657	10,96	574.722	10,14	97
1.2.1	Troškovi materijala za izradu	95.895	1,77	96.439	1,70	101
1.2.2	Troškovi ostalog materijala	27.287	0,50	27.892	0,49	102
1.2.3	Troškovi električne energije	391.818	7,23	386.256	6,81	99
1.2.4	Troškovi goriva	78.657	1,45	64.135	1,13	82
1.3	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja	1.863.694	34,40	1.875.463	33,08	101
1.3.1	Troškovi bruto zarada	1.699.116	31,36	1.798.317	31,72	106
1.3.2	Troškovi ostalih ličnih primanja	167.995	3,10	77.146	1,36	46
1.4	Troškovi proizvodnih usluga	224.353	4,14	199.334	3,52	89
1.4.1	Troškovi transportnih usluga	43.355	0,80	27.620	0,49	64
1.4.2	Troškovi usluga održavanja	177.109	3,27	167.301	2,95	94
1.4.3	Ostali troš.proizvodnih usluga	3.889	0,07	4.413	0,08	113
1.5	Troškovi amortizacije	1.433.909	28,62	1.475.485	26,03	103
	Troškovi amortizacije ViK-a	242.294	4,47	207.635	3,66	86
	Troškovi amortize.na imovinu osnivača	1.191.615	24,20	1.267.850	22,37	106
1.6	Nematerijalni rashodi	266.686	4,92	278.268	4,91	104
1.6.1	Troškovi neproizvodnih usluga	58.524	1,08	72.634	1,28	124
1.6.2	Troškovi reprezentacije	22.771	0,42	8.904	0,16	39
1.6.3	Troškovi premije osiguranja	2302	0,04	2.429	0,04	106
1.6.4	Troškovi platnog prometa	18.417	0,34	18.764	0,33	102
1.6.5	Troškovi članarina	1380	0,03	1.380	0,02	100
1.6.6	Troškovi koncesija	72.839	1,34	77.096	1,36	106
1.6.7	Troš.doprin.privr.komorama i savezima	22.215	0,41	22.444	0,40	101
1.6.8	Sudski troškovi i takse	20.976	0,39	31.285	0,55	149
1.6.9	Ostali nematerijalni rashodi	47.262	0,87	43.332	0,76	92
2	Finansijski rashodi	108	0,00	9.429	0,17	/
2.1	Rashodi kamata	108	0,00	9.429	0,17	/
3	Ostali rashodi	624.264	11,52	813.986	14,36	130

3.1	Sporna - utužena potraživanja	71.486	1,32	236.888	4,18	331
3.2	Sumnjiva potraživanja	203.709	3,76	53.866	0,95	26
3.3	Rashodi iz ranijih godina	336.998	6,22	424.633	7,49	126
3.4	Rashodi po osnovu usk.vr.imov	8.775	0,16	95.557	1,69	1089
3.5	Ostali vanredni rashodi	3.296	0,06	3.042	0,05	92

Ostala lična primanja			
R.b	Opis	Iznos	% učešća
1	Zimnica za zaposlene	33.600	43,55
2	Odbor direktora	8.650	11,21
3	Ugovor o djelu	8.837	11,45
4	Službena putovanja	8.616	11,17
5	Prevoz radnika	2.145	2,78
6	Ishrana van rad.vrem.	2.673	3,46
7	Pomoć radnicima	12.625	16,37
	Ukupno	77.146	100,00

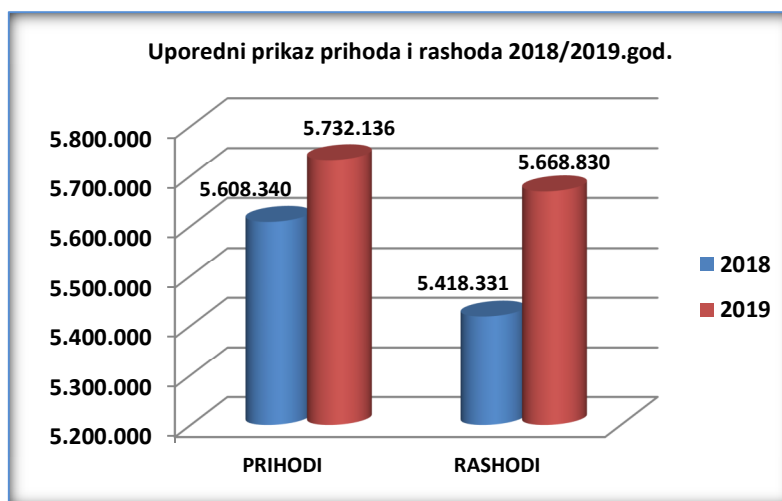
Ostali troškovi proizvodnih usluga			
R.b	Opis	Iznos	% učešća
1	Troškovi zakupnine	1.800	40,79
2	Troškovi reklame i propagande	2.613	59,21
	Ukupno	4.413	100,00

Ostali nematerijalni rashodi			
R.b	Opis	Iznos	% učešća
1	Sponzorstva	8.567	19,77
2	Pomoć ostalim fiz.licima	5.850	13,50
3	Naknade komisijama	1.450	3,35
4	Naknade štete	17.895	41,30
5	Ostali nematerijalni troškovi	9.569	22,08
	Ukupno	43.331	100,00

Finansijski rashodi su u odnosu na uporednu godinu povećani za cca 9 hiljada €. Osnovni razlog za navedeno povećanje je ukalkulisavanje kamate na dug koji je bio u sudskom sporu sa JP Regionalni vodovod "Crnogorsko primorje". Naime, u decembru prošle godine zaključen je sporazum između ova dva privredna društva o poravnanju međusobnih potraživanja i obaveza i po osnovu istog je obračunata navedena kamata na kašnjenje u plaćanju.

Ostali rashodi se odnose, uglavnom, na indirektni otpis nenaplaćenih potraživanja preko korišćenja ispravke vrijednosti. Kao i u prethodnim godinama primjenjivali su se standardi koji se odnose na vrednovanje i procjenjivanje sredstava. U skladu sa navedenim standardima i računovodstvenim politikama društva, a u cilju što realnijeg prikaza bilansa uspjeha, indirektno je otpisano cca 291 hiljada €, od čega putem utuženja 237 hiljada €, a 54 hiljade € potraživanja od korisnika koji kasne u izmirenju obaveza duže od 180 dana. Ovaj trošak ima čisto knjigovodstveni karakter, jer ukoliko se ova potraživanja naplate u narednim godinama knjižiće se na strani bilansa uspjeha kao vanredni prihod. I u 2019.godini otpisivala su se dugovanja po osnovu osnovanih reklamacija potrošača i sudskih rješenja o obustavi postupka. Takođe, u ostalim rashodima su evidentirani i rashodi po osnovu usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja i procjene imovine u magacinu.

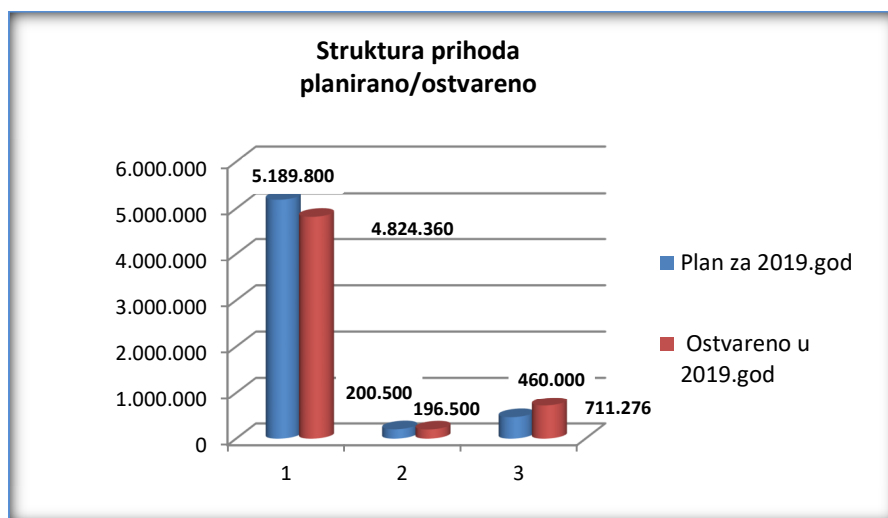
Rezultat poslovanja				
R.b	OPIS	2018.god	2019.god	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.608.340	5.732.136	102
1	Poslovni prihodi	4.891.776	4.824.360	99
2	Finansijski prihodi	205.791	196.500	95
3	Vanredni prihodi	510.773	711.276	139
II	RASHODI	5.418.331	5.668.830	105
1	Poslovni rashodi	4.793.959	4.845.415	101
2	Finansijski rashodi	108	9.429	8731
3	Vanredni rashodi	624.264	813.986	130
III	REZULTAT POSLOVANJA	190.007	63.307	33
1	Rezultat iz poslovne aktivnosti	97.817	-21.055	-22
2	Rezultat iz finansijske aktivnosti	205.683	187.071	91
3	Rezultat iz ostalih aktivnosti	-113.493	-102.709	90

Ako se finansijski parametri ostvareni za 2019. godinu uporede sa **planskim**, finansijski izraženim ciljevima za 2019. godinu, može se zaključiti, da su ciljevi uglavnom ostvareni i na prihodnoj i rashodnoj strani. (Tabele u nastavku teksta)

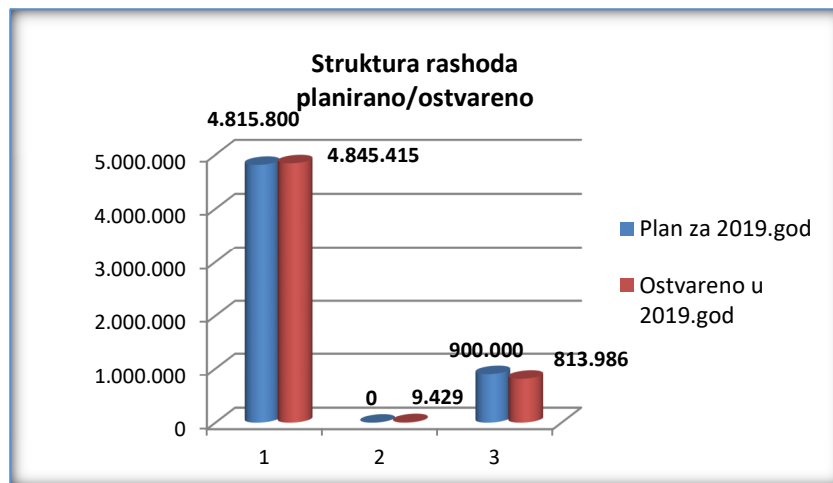

PREGLED PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA U 2019.GODINI				
R.b	OPIS	Plan za 2019.god.	Ostvareno u 2019.god	INDEX (4/3)
1	2	3	4	5
I	PRIHODI	5.850.300	5.732.136	98
1	Poslovni prihodi	5.189.800	4.824.360	93
1.1	Prihodi od prodaje vode	2.899.900	2.634.244	91
1.2	Prihodi od prodaje kanalizacije	574.900	486.834	85
1.3	Prihodi od pretplate	280.000	278.558	99
1.4	Prihodi od prodaje usluga	70.000	54.671	78
1.5	Prihodi od dotacija iz Budžeta	148.000	45.000	30
1.6	prihodi po osnovu refun.bolovanja	10.000	8.282	83
1.7	Ostali poslovni prihodi	1.207.000	1.316.771	109
1.7.1	Pokriće amortiz. Osnivača	1.200.000	1.267.850	106
1.7.2	Ostali poslovni prihodi	7.000	48.921	699
2	Finansijski prihodi	200.500	196.500	98
2.1	Prihodi od kamata	200.000	196.496	98
2.2	Prih. po osn.dep.poz.kam	500	4	1
3	Vanredni prihodi	460.000	711.276	155
3.1	Naplaćena otpis.potraživanja	450.000	546.349	121
3.2	Ostali vanredni prihodi	10.000	164.927	/

PREGLED PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA U 2019.GODINI				
R.b	OPIS	Plan za 2019.god	Ostvareno u 2019.god	INDEX (6/3)
1	2	3	6	8
II	RASHODI	5.715.800	5.668.830	99
1	Poslovni rashodi	4.815.800	4.845.415	101
1.1	Nabavna vrijednost robe	420.000	442.143	105
1.2	Troškovi materijala	550.000	574.722	104
1.2.1	Troškovi materijala za izradu	60.000	96.439	161
1.2.2	Troškovi ostalog materijala	20.000	27.892	139
1.2.3	Troškovi električne energije	400.000	386.256	97
1.2.4	Troškovi goriva	70.000	64.135	92
1.3	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja	1.812.800	1.875.463	103
1.3.1	Troškovi bruto zarada	1.716.000	1.798.317	105
1.3.2	Troškovi ostalih ličnih primanja	96.800	77.146	80
1.4	Troškovi proizvodnih usluga	344.000	199.334	58
1.4.1	Troškovi transportnih usluga	40.000	27.620	69
1.4.2	Troškovi usluga održavanja	300.000	167.301	56
1.4.3	Ostali troš.proizvodnih usluga	4.000	4.413	110
1.5	Troškovi amortizacije	1.450.000	1.475.485	102
1.5.1	Troškovi amortiz.na imovinu osnivača	1.200.000	1.267.850	106
1.5.2	Troškovi amortizacije Vik-a	250.000	207.635	83
1.6	Nematerijalni rashodi	239.000	278.268	116
1.6.1	Troškovi neproizvodnih usluga	60.000	72.634	121
1.6.2	Troškovi reprezentacije	20.000	8.904	45
1.6.3	Troškovi premije osiguranja	2.000	2.429	121
1.6.4	Troškovi platnog prometa	20.000	18.764	94
1.6.5	Troškovi članarina	1.500	1.380	92
1.6.6	Troškovi koncesija	71.500	77.096	108
1.6.7	Troš. doprin. privr.komorama i savezima	22.000	22.444	102
1.6.8	Sudski troškovi i takse	20.000	31.285	156
1.6.9	Ostali nematerijalni rashodi	22.000	43.332	197
2	Finansijski rashodi	/	9.429	/
2.1	Rashodi kamata	/	9.429	/
3	Ostali rashodi	900.000	813.986	90
3.1	Sporna - utužena potraživanja	350.000	236.888	68

3.2	Sumnjiva potraživanja	150.000	53.866	36
3.3	Rashodi iz ranijih godina	350.000	424.633	121
3.4	Rashodi po osnovu usk.vr.imov	30.000	95.557	319
3.5	Ostali vanredni rashodi	20.000	3.042	15

Analiza datih tabela ukazuje da su ukupni prihodi ostvareni sa 98%, a ukupni rashodi sa 99%.

Najveće negativno odstupanje od plana je evidentirano kod prihoda od dotacija budžetskih sredstava (index30), kod prihoda od usluga (index 78), prihoda od fakturisanja usluga kanalizacije (index 85) i prihoda od refundacije bolovanja (index 83).

Odstupanje u pozitivnom smislu je zabilježeno kod ostalih poslovnih prihoda za cca 40 hiljada €. Ovi prihodi se odnose na prihode od sudskih taksi i sudskih ročišta i naknade štete od ZOIL-a Lovćen.

I kod vanrednih prihoda je zabilježeno povećanje u odnosu na planska predviđanja. Planirani prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja su u odnosu na plan veći za 21%, dok je prihod od usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja povećan za preko 16 puta. U 2019 godini je, po prvi put, popisani i procijenjeni materijal koji do sada nije bio evidentiran u poslovne knjige, a nalazio u krugu magacinskog prostora, gdje su ga tu u zadnjih 10-tak godina ostavljale građevinske firme koje su izvodile radove na vodovodnoj i kanalizacionoj mreži. Zbog tog popisa je evidentiran i višak u odnosu na knjigovodstveno stanje.

Analitički posmatrano, na rashodnoj strani zabilježeno je povećanje u odnosu na planska predviđanja kod troškova materijala (36 hiljada €) troškova preuzimanja vode iz sistema regionalnog vodovoda (22 hiljade €), troškova neproizvodnih usluga, sudskih taksi i ostalih nematerijanih rashoda (39 hiljada €). Zarade i ostala lična primanja su veća od plana za 3%.

Ušteda u odnosu na plan je zabilježena kod troškova električne energije, troškova goriva i usluga održavanja.

Ostali vanredni rashodi su u odnosu na planska predviđanja ostvarena sa 90%, odnosno manja su za cca 85 hiljada €.

6.2 ANALIZA BILANSA STANJA

Na osnovu bilansa stanja može se zaključiti da DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar ima zadovoljavajuću finansijsku ravnotežu, što znači da je vrijednost neto obrtnih sredstava veća od postojećih kratkoročnih obaveza.

Strukturno posmatrajući **aktivu** zapaža se veće učešće stalne imovine u odnosu na obrtnu imovinu. Ukupna stalna imovina sa kojom je raspolagalo Društvo na dan 31.12.2019. godine je iznosila 47.665.820 € i u odnosu na uporednu godinu veća je za 2 indeksna poena. Osnovni razlog za uvećanu vrijednost imovine osnivača su investicije koje se odnose na realizaciju Projekta vodosnabdijevanja i otpadnih voda na crnogorskom primorju, tzv. Faza III i povećanje nematerijalnih ulaganja po osnovu konsultantskih usluga za taj projekat. U prošloj godini su po osnovu ovih investicija uknjižene 4 privremene situacije u iznosu od cca 1,1 miliona €, čije je finansiranje bilo iz kreditnih sredstava 92% i iz sopstvenih sredstava Opštine Bar cca 8%. Na ime konsultantskih usluga po dokumentaciji iz „Vodacoma“, u prošloj godini je uknjiženo cca 745 hiljada € i za taj iznos se uvećala i vrijednost nematerijalne imovine osnivača.

Struktura imovine pokazuje da se cca 95% aktive odnosi na vrijednost stalne imovine, a 5% na vrijednost obrtne imovine.

U strukturi neto obrtne imovine najveće učešće imaju potraživanja od kupaca, cca 61%. Ako se nenaplaćena potraživanja analiziraju sa aspekta strukture potrošača može se zaključiti da najveće učešće imaju potraživanja od potrošača iz skupine domaćinstava sa cca 72%.

Stanje novčanih sredstava je smanjeno u odnosu na stanje iz uporedne 2018. godine za cca 13%, što znači da su se za finansiranje tekućih obaveza dijelom koristila prenešene novčane rezerve.

I struktura **pasive** bilansa stanja je, uglavnom, ostala ista u odnosu na uporednu 2018. godinu.

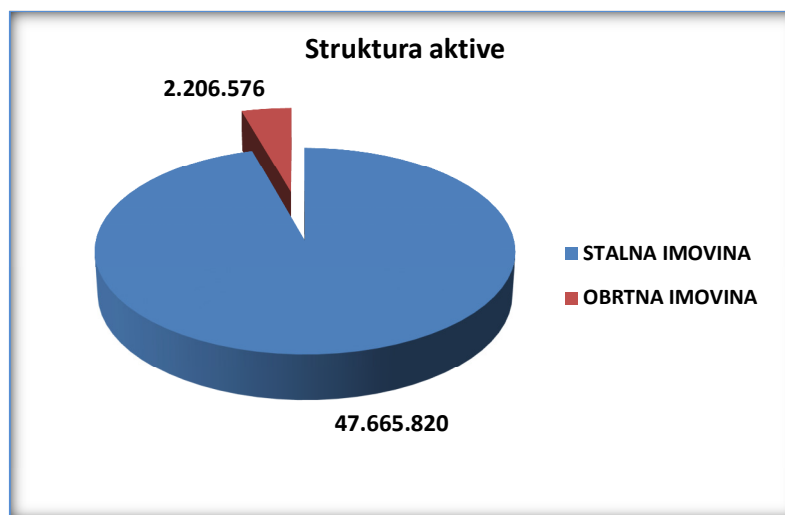
U pasivi bilansa stanja pod stavkom dugoročne obaveze svrstani su i dugoročno odloženi prihodi, a odnose se na vrijednost imovine osnivača koja je data ovom Društvu na korištenje. U skladu sa MRS 20, poštujući prihodni princip, vrijednost te imovine je knjižena na navedenoj poziciji i na kraju 2019.godine iznosi 46,5 miliona €. Ovaj izvor sredstava, pod nazivom dugoročno odloženi prihodi se uvećava u toku godine za investicione situacije u toku, a umanjuje na kraju tekuće godine za obračunatu vrijednost amortizacije na imovinu koja je stavljena u upotrebu.

U dugoročnim obavezama su evidentirane i obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada radnika, u skladu sa MRS 19, kao i odložene poreske obaveze koje su rezultat privremenih razlika osnovice za obračun računovodstvene i poreske amortizacije.

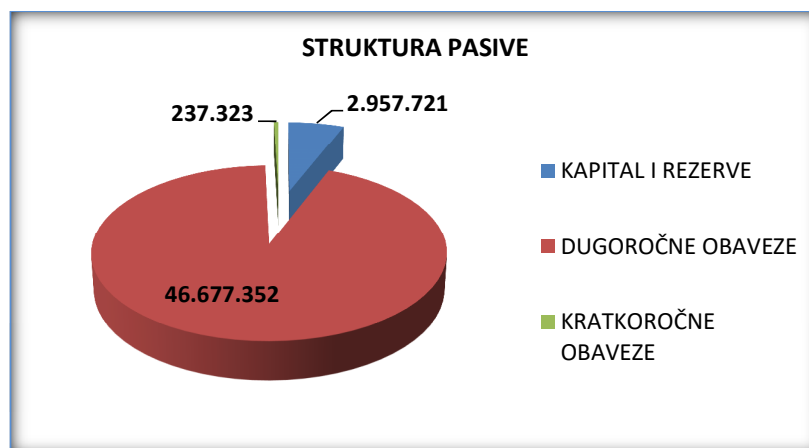
Kratkoročne obaveze se, uglavnom, odnose na obaveze prema dobavljačima i to za račune iz decembra 2019.godine i na obaveze prema JP Regionalni vodovod “Crnogorsko primorje” koje su bile predmet sudskog spora u prethodnim godinama.

U kratkoročnim obavezama je evidentirana i obaveza prema porezu na dobit u iznosu od 1,8 hiljada €. Navedeni porez je plaćen poreskoj upravi odmah nakon predaje Godišnjeg obračuna za 2019. godinu.

STRUKTURA AKTIVE						
R.b	OPIS	2018.god.	%	2019.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	STALNA IMOVINA	46.664.396	95,48	47.665.820	95,58	102
1.1	Nematerijalna ulaganja	355.287	0,73	998.532	2,00	281
1.2	Nekretnine,postrojenja i oprema	46.302.753	94,74	46.662.267	93,56	101
1.3	Dugoročni plasmani	6.356	0,01	5.021	0,01	79
II	OBRTNA IMOVINA	2.208.035	4,52	2.206.576	4,42	100
2.1	Zalihe	277.602	0,57	348.618	0,70	126
2.2	Potraživanja od kupaca	1.328.767	2,72	1.337.679	2,68	101
2.3	Porez na dodatu vrijednost i AVR	99.564	0,20	83.937	0,17	84
2.4	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	502.102	1,03	436.342	0,87	87
	UKUPNO	48.872.431	100,00	49.872.396	100	102

STRUKTURA PASIVE						
R.b	OPIS	2018.god.	%	2019.god.	%	INDEX (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
I	KAPITAL I REZERVE	2.895.245	5,92	2.957.721	5,93	102
1.1	Upisani kapital	999.624	2,05	999.624	2,00	100
1.2	Revalorizacione rezerve	2.107.645	4,31	2.107.645	4,23	100
1.3	Gubitak	-238.611	-0,49	-176.135	-0,35	74
1.4	Ostale rezerve	26.587	0,05	26.587	0,05	100
II	DUGOROČNE OBAVEZE	45.719.147	93,55	46.677.352	93,59	102
2.1	Dugoročne obaveze	/	0,00	/	/	/
2.2	Odloženi prihodi	45.583.226	93,27	46.549.197	93,34	102
2.3	Odloženi porezi	50.772	0,10	49.768	0,10	96
2.4	Dugoročna rezervisanja	85.149	0,17	78.387	0,16	92
III	KRATKOROČNE OBAVEZE	258.039	0,53	237.323	0,48	92
3.1	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	244.955	0,50	235.489	0,47	96
3.2	Kratkoročne finansijske obaveze	/	0,00	/	/	/
3.3	Obaveze za porez	13.084	0,03	1.834	0,00	14
	UKUPNO	48.872.431	100	49.872.396	100	102

6.3 INDIKATORI POSLOVANJA

6.3.1 Finansijski pokazatelji

1. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelj	2018.godina	2019.godina
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,04	1,01
Ekonomičnost poslovnih aktivnosti	1,02	1,00

Koeficijent ukupne ekonomičnosti pokazuje da je Društvo poslovalo na granici ekonomičnosti, odnosno, ukupnim prihodima pokriveni su svi rashodi.

Pokazatelj poslovne ekonomičnosti takođe je zadovoljavajući, jer su operativni prihodi skoro identični sa operativnim rashodima.

2. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelj	2018.godina	2019.godina
Koeficijent trenutne likvidnosti	1,95	1,84
Koeficijent ubrzane likvidnosti	7,48	9,29
Koeficijent tekuće likvidnosti	8,56	7,82

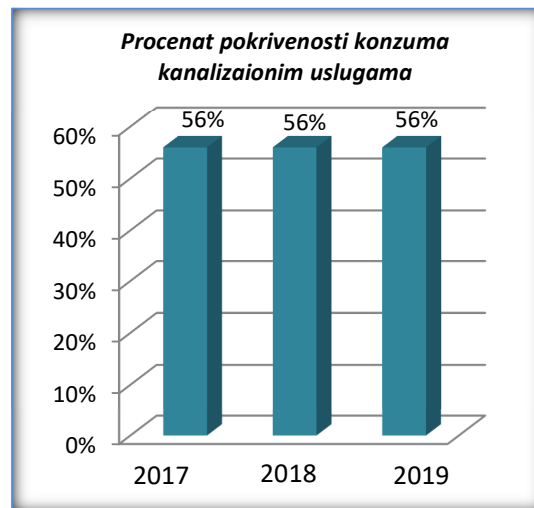
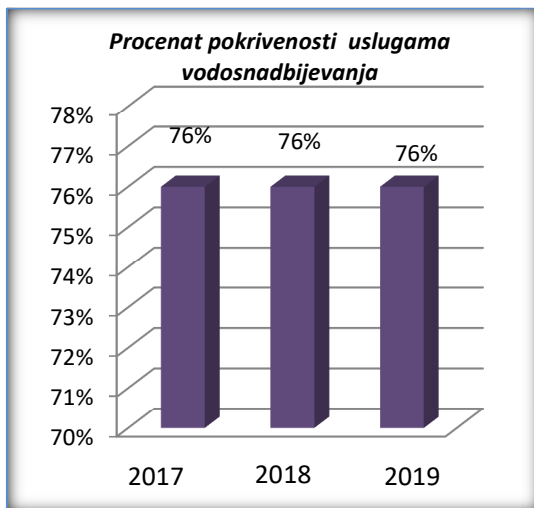
Koeficijent trenutne likvidnosti u 2019. godini iznosi 1,84 što ukazuje da je 1€ kratkoročnih obaveza pokriven sa 1,84 € novčanih sredstava.

Koeficijenti ubrzane i tekuće likvidnosti za 2019. godinu su, takođe, zadovoljavajući. Ovi pokazatelji pokazuju da je Društvo na kraju 2019. godine imalo dovoljno obrtnih sredstava za pokriće svih kratkoročnih obaveza (1€ obaveza pokriven je sa 7,82-9,29€ obrtnih sredstava).

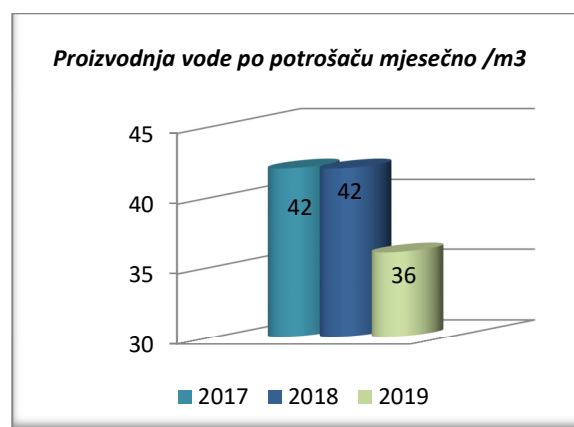
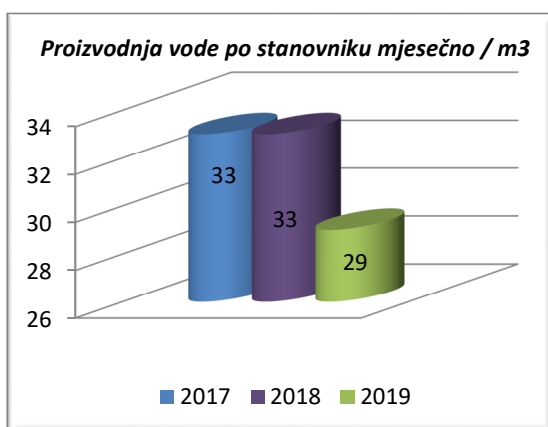

6.3.2 Indikatori uspješnosti

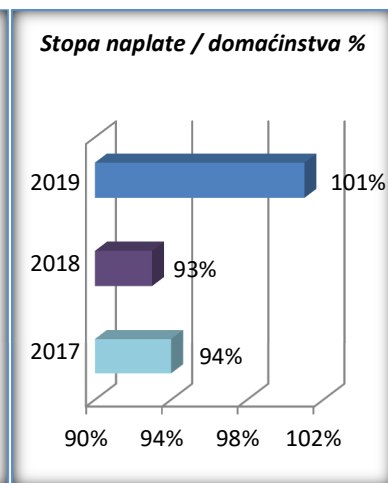
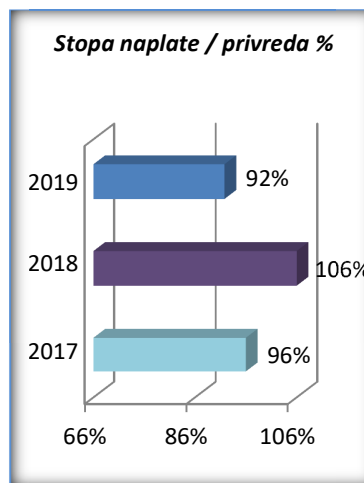
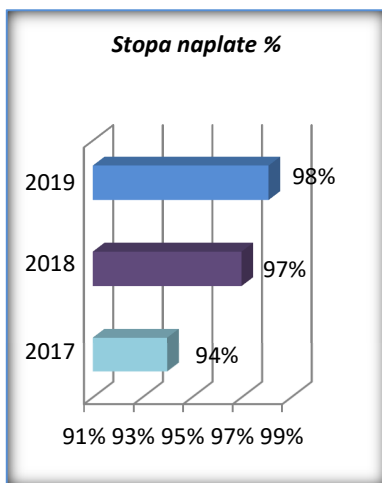
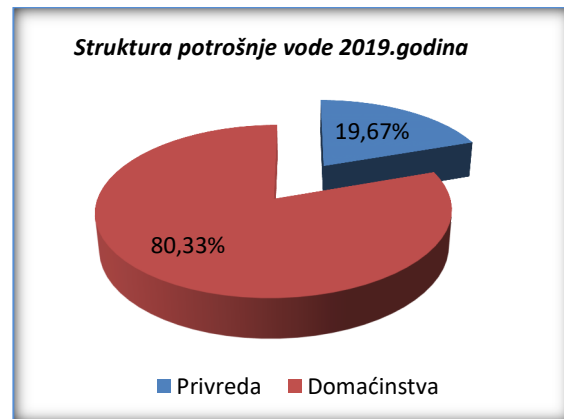
Pokrivenost uslugama vodosnabdijevanja i kanalizacije utiče na kvalitet pruženih usluga kao i na finansijske benefite koje Društvo ostvaruje. Iz grafika u nastavku može se vidjeti da je procenat pokrivenosti kanalizacionim uslugama manji od pokrivenosti uslugama vodosnabdijevanja, što je slučaj sa svim opštinama Crnogorskog primorja.

Zaključak iz navedenih indikatora je da su neophodna dalja ulaganja u cilju proširenja vodovodne i kanalizacione mreže, čime bi se pored proširenja područja pružanja usluga ostvarili i veći prihodi.

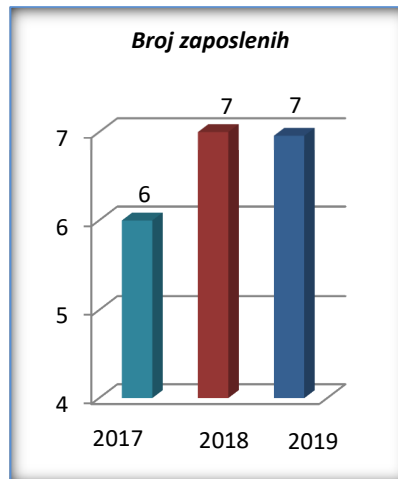
Najbrojnija kategorija potrošača su domaćinstva i njihova potrošnja čini najveći dio prihoda.

Iz datih grafikona se vidi da je tekuća naplata potraživanja bila na nivou od 98%. Naplata od potrošača iz kategorije privrede je bila 92% , dok je naplata od fizičkih lica , tj. domaćinstava povećana u odnosu na prethodnu godinu i iznosila je cca 101%.

6.3.3 Indikatori kvaliteta usluga

Indikatori koji pokazuju kvalitet pruženih usluga odnose se na odnos broja zaposlenih po potrošaču, broj žalbi na pružene usluge, broj kvarova u toku godine i analizu kvaliteta vode.

U Društvu indikator koji se odnosi na nivo zaposlenih iznosi 7, odnosno na 1000 priključaka imamo cca 7 zaposlenih. Ovaj indikator je u skladu sa međunarodnim standardima (od 6 do 8) i ukazuje na povoljnu radnu efikasnost.

Zaposleni konstantno rade na poboljšanju pružanja usluga i time podižu nivo zadovoljstva potrošača. Pored evidencije o kvarovima na mreži vodi se i posebna evidencija žalbi potrošača na ispravnost vodomjera, žalbi na očitane potrošnje, efikasnosti očitavanja mjernih instrumenata, sve u cilju poboljšanja odnosa sa korisnicima usluga.

